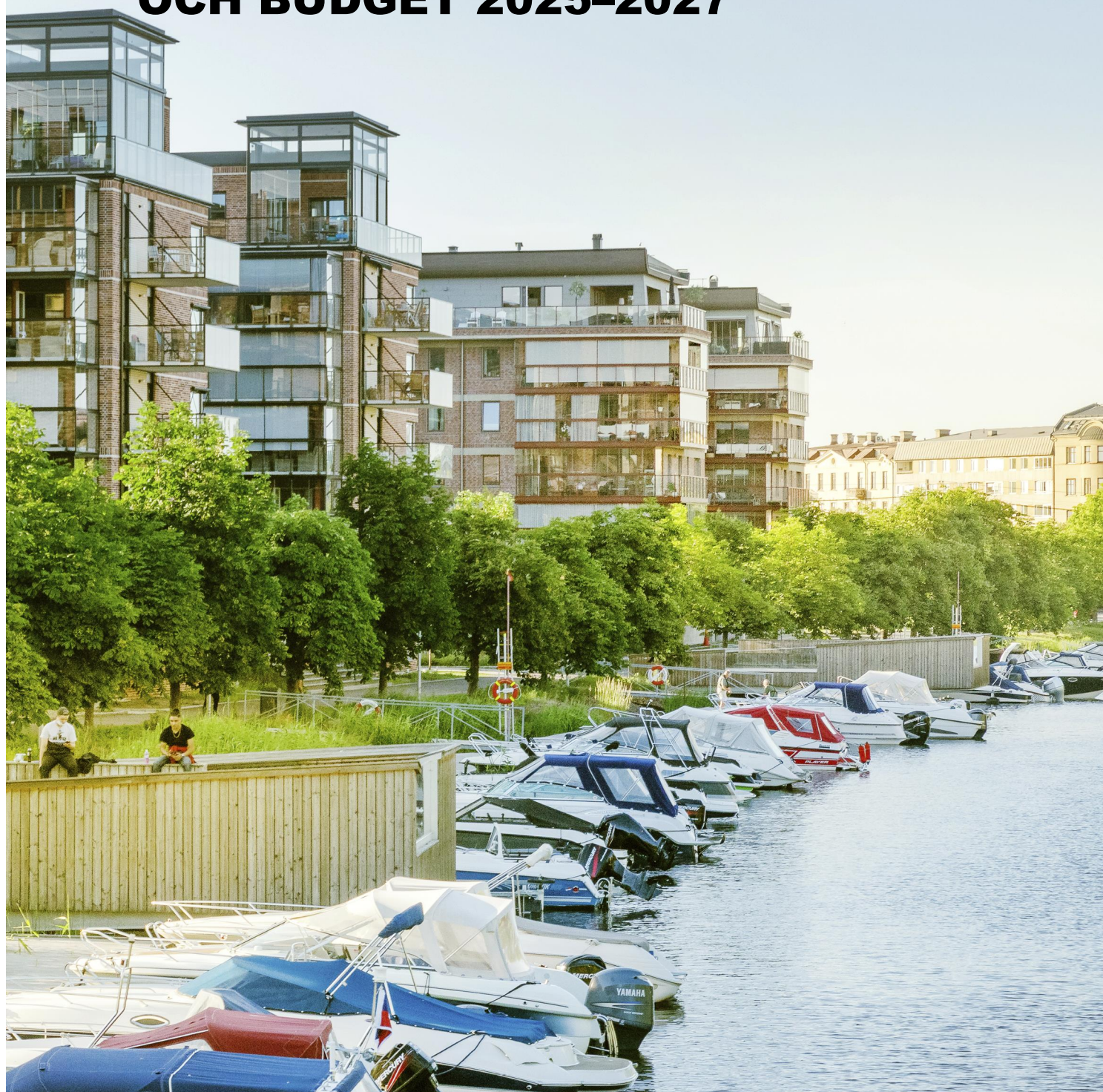

KARLSTADS KOMMUN

STRATEGISK PLAN OCH BUDGET 2025–2027

Typ av styrdokument	
Giltigt från och med	2025-01-01
Beslutande instans	Kommunfullmäktige
Dokumentägare	Ekonomidirektör

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning	4
Politisk viljeinriktning.....	5
Kommunfullmäktiges beslut	9
Planeringsförutsättningar	27
Så styrs Karlstads kommun - styrmodell	34
Hållbar utveckling.....	39

KARLSTADS KOMMUN

Karlstads kommun, kommunledningskontoret, 651 84 Karlstad.
Tel: 054-540 00 00. E-post: karlstadskommun@karlstad.se Webbplats: karlstad.se

INLEDNING

Kommunfullmäktige beslutade den 18 juni 2024 om Strategisk plan och budget 2025-2027. I beslutet fastställdes skattesatsen tillsammans med den verksamhetsmässiga inriktningen och de ekonomiska ramarna.

Det här dokumentet redogör för den politiska inriktningen i Strategisk plan och budget samt de förutsättningar som ligger till grund för denna. I den första delen redogör det grönröda styret för sin politik den kommande budgetperioden. Efter detta följer ett avsnitt som beskriver kommunfullmäktiges beslut. Avsnittet inleds med en beskrivning av de uppdrag som getts till kommunens nämnder och bolag följt av en finansiell analys av beslutet samt de samverkansområden och mål som finns i den strategiska planen.

Det tredje avsnittet beskriver den strategiska planen med dess samverkansområden med tillhörande mål. Den strategiska planen hjälper oss att arbeta i visionens riktning och säkerställer att vi gör rätt saker för Karlstadsborna.

Därefter följer ett avsnitt som beskriver hur pengarna fördelats mellan de olika nämnderna i drifts- och investeringsbudgeten samt resultat- och kassaflödesbudget.

Det femte avsnittet beskriver de planeringsförutsättningar som ligger till grund för kommunfullmäktiges beslut om Strategisk plan och budget. Omvärldsanalys, demografi, samhällsekonomi och ekonomiska förutsättningar är delar som berörs.

I de avslutande avsnitten finns en beskrivning av koncernens vision och mål samt vad som styr inriktningen av arbetet. God ekonomisk hushållning, strategisk plan, styrmodellen och budgetprocessen är andra delar som beskrivs här. Avsnitten innehåller även en beskrivning av mandatfördelningen i kommunfullmäktige samt en bild av koncernen Karlstads kommuns organisation.

POLITISK VILJEINRIKTNING

KARLSTADS GRÖNRÖDA STYRE

Det grönröda styret (S-C-MP) är överens om en politisk plattform med fem huvudsakliga inriktningar:

- **För hela kommunens utveckling**
- **Höga ambitioner avseende miljö och klimat**
- **En jämlik skola där alla elever ges förutsättningar att lyckas**
- **Trygghet genom hela livet**
- **Grön omställning för hållbar tillväxt och fler jobb**

Karlstads kommun ska präglas av tolerans, humanism och medmänsklighet och arbeta aktivt mot diskriminering och för alla människors lika värde och rätt.

Inriktningen i verksamheten de närmaste åren bygger på ekonomiskt ansvar, rättvis klimatomställning för en hållbar samhällsutveckling, en jämlik skola och förskola där alla ges förutsättningar att lyckas och en omsorg där vi erbjuder trygghet genom hela livet.

Kvaliteten uppstår alltid i mötet mellan verksamheten och medborgarna. Vi ska i vår verksamhets- och kvalitetsutveckling ha fokus på digitalisering, innovation och jämställdhet.

Tilliten till medarbetarnas kompetens är en framgångsfaktor i verksamhetens utveckling framåt.

Det ekonomiska läget med inflation och lågkonjunktur påverkar förutsättningarna för kommunens ekonomi. Vi behöver därför arbeta smartare och effektivisera i våra styrnings-, planerings- och arbetsprocesser. Det innebär bland annat att se över lokaler, IT, administration, kommunikation och andra stödfunktioner. Vi behöver använda våra gemensamma skattemedel så effektivt som möjligt av hänsyn till både nuvarande och kommande generationer.

FN:s barnkonvention är numera lag och det ska märkas i barns och ungas möjligheter till delaktighet och inflytande.

SAMVERKANSOMRÅDE 1: UTVECKLA OCH FÖRVALTA EN VÄXANDE STAD OCH LANDSBYGD

När vi i det grönröda styret talar om Karlstad så menar vi alltid hela kommunen. Oavsett var man bor i våra stadsdelar, tätorter eller på landsbygden, så ska det gå att leva och verka på så lika villkor som möjligt. Utvecklingen mot ökande skillnader i levnadsvillkoren mellan olika stadsdelar ska brytas. Vi vill i större utsträckning än tidigare använda socioekonomiskt faktaunderlag vid prioriteringar och beslut. Vi kommer att verka för bostadsbyggande i hela kommunen. Arbetet med ”byggvisioner” fortsätter som ett viktigt verktyg för helhetsperspektivet i samhällsplaneringen. Den nya översiktsplanen pekar ut riktning och prioriteringar för kommunens fysiska planering.

Den gröna omställningen sker här och nu. Vi behöver höja ambitionerna inom miljö- och klimatområdet om vi ska klara våra mål. Kommunens verksamhet ska vara fossilfri 2026 och det geografiska området Karlstad ska vara klimatneutralt år 2030.

Konsumtionen är en av de svåra utmaningarna i klimatomställningen men ger samtidigt nya möjligheter. Det grönröda styret har ambitionen att Karlstad ska bli Sverigeledande på hållbar konsumtion.

Den biologiska mångfalden i vår natur behöver skyddas och utvecklas, både som gröna lungor inne i staden och som värdefulla rekreationsområden. Jordbruksmark är en värdefull resurs som vi värnar om. Jordbruksmark och ett aktivt jordbruk möjliggör öppna landskap och en högre grad av självförsörjning på livsmedel.

Vi har ambitionen att stärka Karlstads position i ett nationellt perspektiv och arbetar därför intensivt med att utveckla Karlstad som ett kompetenscentrum för samhällssäkerhet.

Vi vill stärka den kommunala närvaron lokalt i stadsdelar och tätorter och stimulera föreningsliv och civilsamhälle i syfte att stärka sammanhållningen och demokratin, öka tryggheten och höja den civila beredskapen. Kommunala verksamheter behöver omlokaliseras om detta ska vara möjligt.

”15-minuterskommunen” ska vara vägledande i vår samhällsplanering. Det betyder att både nya och befintliga områden ska utvecklas så att man kan nå arbete, skola, fritidsaktiviteter, service, kultur och grönområden inom 15 minuter på cykel från sin bostad. Det minskar behovet av bil och gynnar klimatet. Vi vill också möjliggöra för stadsodling i samverkan med medborgare och föreningar samt stärka gemenskapen i olika stadsdelar.

Vi omfattas av en stark övertygelse om att företagande, folkrörelser, folkbildning och föreningsliv utgör starka, positiva utvecklingskrafter som ska tas tillvara i hela kommunen. Det innebär att företagsklimatet ska förbättras och civilsamhället stärkas. Inriktningen grön omställning prioriteras avseende etableringar och företagsutveckling.

Kommunen ska vara möjliggörare och ha en positiv grundinställning till föreningar och enskilda entreprenörer med kreativa och konstruktiva idéer. Förhållningssättet innebär inte att kommunen alltid ska medfinansiera, det kan handla om att stödja på annat sätt.

För det grönröda styret är kulturen en självklar del av välfärden och en viktig grund i vår demokrati. Vi värnar kulturinstitutionerna men vill också poängtera vikten av både ”bredd” och ”spets”. Vi stimulerar den fria kulturen och ser gärna en mängd av olika kulturyttringar. Kulturen ska finnas i karlstadsbornas vardag.

SAMVERKANSOMRÅDE 2: UTBILDA FÖR LÄRANDE OCH SYSSELSÄTTNING GENOM LIVETS ALLA SKEDEN

I förskolan och skolan läggs grunden för resten av livet. Alla elever ska ges förutsättningar att klara grundskolan och därefter gymnasieskolan med en gymnasieexamen.

Barn, elever, pedagoger och övrig personal ska erbjudas en funktionell och kreativ arbetsmiljö som möjliggör en pedagogisk kunskapsförmedling, stödjer elevernas sociala utveckling och stärker deras självkänsla. Barns och ungdomars behov av särskilt stöd ska alltid vara i fokus. Skolans kompensatoriska och demokratiska samhällsuppdrag ska vara tydligt i prioriteringar och styrning.

Kompetensförsörjningen är en av de största samhällsutmaningarna, där kommunen har dubbla roller som både utbildare och arbetsgivare. Alla ungdomar ska vara anställningsbara. Samhället behöver varenda ungdom i jobb eller utbildning inför framtiden. Vi behöver arbeta mer strategiskt med kompetensförsörjningsfrågor i samarbete med näringslivet och andra samhällsaktörer.

Kompetensförsörjningen är en viktig pusselbit i den gröna omställningen.

Gymnasieskolan och vuxenutbildningen ska erbjuda ett brett utbud av högkvalitativa utbildningar i nära samarbete med branscher och arbetsmarknadens parter. Erfarenheter och nätverksbyggande från Yrkes-SM ska tas tillvara och planeringen för ett yrkescenter fortsätter.

Arbete är grunden för vår välfärd. Alla som kan arbeta ska arbeta. För att nå full sysselsättning så krävs ett brett utbildningsutbud och en aktiv arbetsmarknadspolitik. Vi inför ett mer strategiskt och proaktivt näringslivsarbete kombinerat med en aktiv markpolitik och skapar 'en tydlig väg in' i kommunen för företag och företagare. Vi är positiva till fler arbetskooperativ och sociala företag för att nå personer som står en bit från arbetsmarknaden. Alla kommunens förvaltningar och bolag ska erbjuda platser för stegförflyttning från försörjningsstöd till arbete.

Vi behöver arbeta på ett kreativt sätt med att höja försörjningsgraden bland utrikes födda och stärka insatserna mot hedersproblematik. Jämställdheten omfattar alla.

SAMVERKANSOMRÅDE 3: SKAPA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR JÄMLIKA LIVSVILLKOR OCH ETT SJÄLVSTÄNDIGT LIV

Vi behöver stärka arbetet med förebyggande och tidiga insatser för barn och unga. Vi strävar efter en bred politisk överenskommelse om en sådan satsning över tid.

Vi behöver förbereda oss för en ny socialtjänstlag och anpassa organisation och medarbetare för att snabbt kunna införa första linjens socialtjänst. Förstärkt samverkan mellan skolan, socialtjänsten, regionen och polisen utgör självklara delar. Föräldrastöd behöver erbjudas tidigare och närmare.

Avgiftsfria fritidsaktiviteter inom både idrott och kultur värnas och utvecklas i hela kommunen.

Kommunen växer, utvecklas och byggs tillsammans med medborgarna. Vi vill utveckla både medborgardialoger och det demokratiska samtalet, så att karlstadsborna känner sig involverade, inkluderade och delaktiga i vår gemensamma utveckling.

För oss i det grönröda styret är det viktigt att de beslut vi fattar är universellt utformade för att säkerställa att alla invånare, oavsett bakgrund eller funktionsförmåga, har lika tillgång till de möjligheter och resurser vårt samhälle erbjuder. Vi vet att ett samhälle där alla kan bidra och dra nytta av gemensamma framsteg är ett starkare och mer sammanhållet samhälle.

Vi värnar tryggheten i det offentliga rummet, på gator och torg. Det ska vara ljust, tillgängligt, överskådligt och trivsamt. Tryggheten ska också omfatta det egna hemmet, där vi tydligare behöver synliggöra, motverka och förebygga det våld som dessvärre förekommer i alla former av relationer och i alla åldrar.

Kultur, fritidsverksamhet och idrott minskar avståndet mellan människor och kan vara helt avgörande för förbättrad hälsa, integration och ökad sammanhållning. Det är därför viktigt att beakta olika former av mötesplatser för social gemenskap och föreningsverksamhet, liksom grönytor för idrott och fysisk aktivitet i samhällsplaneringen i hela kommunen.

Karlstad ska vara en äldrevänlig kommun. Det innebär att vi har ett bredare perspektiv på äldrefrågor än bara vård och omsorg. Det handlar bland annat om hälsa, social gemenskap och samhällsplanering. Kommunens vård och omsorg ska hålla hög kvalitet och utgå från behov och rätt till självbestämmande. Tillsammans skapar vi ett bättre Karlstad.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde den 18 juni 2024 om strategisk plan och budget 2025-2027. I beslutet fastställdes skattesatsen tillsammans med den verksamhetsmässiga inriktningen och de ekonomiska ramarna.

- Skattesatsen fastställdes till 21 kronor och 27 öre.
- Driftbudget fastställdes.
- Investeringsbudget fastställdes.
- Exploateringsbudget fastställdes.
- Resultatbudget fastställdes.
- Kassaflödesbudget fastställdes.
- Strategisk plan fastställdes.
- Resultatmålet fastställdes till två procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning 2025 och till 2,25 procent 2026 och 2027.
- Sammantaget anslogs 7,9 miljoner kronor för oförutsedda behov och utvecklingsinsatser.

Kommande avsnitt kommer att redogöra för de uppdrag som kommunfullmäktige gett till kommunstyrelsen och nämnderna, hur drift- och investeringsbudgeten fördelas mellan nämnderna, vilka exploateringar som ska genomföras samt resultat- och kassaflödesbudget. Slutligen sker en enkel finansiell analys hur kommunens ekonomi väntas utvecklas den kommande budgetperioden.

Mer information kring kommunfullmäktiges beslut om strategisk plan och budget 2025-2027 finns i handlingarna till kommunfullmäktiges sammanträde den 18 juni 2024.

UPPDRAG

I samband med beslut om strategisk plan och budget 2025-2027 gav kommunfullmäktige tre olika uppdrag till kommunstyrelsen och nämnderna.

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med berörda nämnder, ge förslag på hur de särskilda investeringsmedlen för social hållbarhet kan öka måluppfyllelsen för fullmäktiges mål i strategisk plan. Återrapport till kommunstyrelsen i december 2024.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med berörda nämnder, ge förslag på hur driftsmedlen till samverkansområdena kan öka måluppfyllelsen för fullmäktiges mål i strategisk plan. Återrapport till kommunstyrelsen i december 2024.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att se över de kommunövergripande interna finansieringsmodellerna. Återrapport till kommunstyrelsen senast mars 2025.

FINANSIELL ANALYS

Här följer en finansiell analys av den beslutade budgeten för 2025-2027. Som jämförelse presenteras även utfallet i årsredovisning 2023 samt reviderad budget 2024 som beslutades av kommunfullmäktige i mars 2024. Syftet är att identifiera finansiella problem och därigenom analysera om man har förutsättningar för en god ekonomisk hushållning eller inte. Analysen bygger på fyra perspektiv som är hörnstenar i modellen: *resultat*, *kapacitet*, *risk* och *kontroll*. Varje perspektiv analyseras med hjälp av ett antal ekonomiska begrepp och nyckeltal. Samma analys återkommer sedan i en större omfattning i delårsrapport och årsredovisning.

Resultat

I ett första läge kartläggs årets *resultat* och dess orsaker. Vilken balans har kommunen över sina intäkter och kostnader under åren? Under detta perspektiv analyseras också investeringar och dess utveckling.

Kapacitet

Det andra perspektivet benämns *kapacitet* eller långsiktig betalningsberedskap. Här redovisas vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt. Ju starkare kapacitet, desto mindre känslig är man för kommande lågkonjunkturer.

Risk

Under det tredje perspektivet *risk* analyseras den finansiella riskexponeringen. En god ekonomisk hushållning skapar möjlighet att möta finansiella problem utan att behöva vidta drastiska åtgärder. Här diskuteras också borgensåtagande och den samlade pensionsskulden.

Kontroll (finns ej i budgetdokumentet)

Med det fjärde perspektivet *kontroll* avses hur ekonomiska målsättningar och planer följs. En god följsamhet mot budget ger bra förutsättningar för att kunna uppnå god ekonomisk hushållning. Risk och kontroll hänger samman på så sätt att båda är mått på förmågan att hantera problematiska situationer.

Resultat

Årets resultat

	Reviderad				
	Utfall 2023	budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Årets resultat (mnkr)	15	101	134	279	380
Procent - av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, %	0,2	1,6	2,0	4,0	5,2
Procent av eget kapital vid årets början, %	0,3	1,8	2,4	4,9	6,3

Budget 2025-2027 utgår från ett budgeterat resultat på 134 miljoner kronor 2025, 279 miljoner kronor 2026 och 380 miljoner kronor 2027. Det budgeterade resultatet 2025 uppgår till två procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning och innebär att kommunens egna kapital kommer att öka med 2,4 procent. De kommande åren 2026 och 2027 har högre budgeterade resultat. Dessa två år kommer dock

att budgetmässigt behandlas kommande år.

Utveckling av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning samt nettokostnader

	Reviderad				
	Utfall 2023	budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, ökning (mnkr)	295	212	283	291	292
Procentuell ökning	5,0	3,4	4,4	4,3	4,2
Nettokostnad ökning (mnkr)	518	138	220	166	181
Procentuell ökning	9,3	2,3	3,5	2,6	2,7

Tabellen visar utvecklingen av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning samt nettokostnader jämfört med året innan. Inför 2025 väntas intäkterna att öka med 283 miljoner kronor jämfört med året innan, en ökning med 4,4 procent. De budgeterade nettokostnaderna ökar med 220 miljoner kronor jämfört med året innan vilket till större delen hänger samman med en politisk prioritering i budgetprocessen. Det politiska utrymmet för satsningar har inför 2025 varit ovanligt stort vilket hänger samman med att pensionskostnaderna mellan 2024 och 2025 väntas minska med knappt 130 miljoner kronor, något som till större delen hänger samman med en förväntat lägre inflation.

Nettokostnadsandel

Olika kostnaders andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning (procent)

	Reviderad				
Procent (%)	Utfall 2023	budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Verksamhetens nettokostnader	90,1	88,6	88,0	86,6	85,3
Avskrivningar	8,1	8,4	8,2	8,0	8,0
Nettokostnad före finansnetto	98,2	97,1	96,2	94,6	93,3
Finansnetto	1,6	1,4	1,7	1,4	1,5
Nettokostnad totalt	99,8	98,4	98,0	96,0	94,8

Grundläggande för en god ekonomi är att det finns en balans mellan löpande intäkter och kostnader. Ett sätt att belysa detta förhållande är att analysera hur stor andel de löpande verksamhetskostnaderna tar i anspråk av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Nettokostnadernas andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning uppgår till knappt 90 procent per år under budgetperioden. Avskrivningarnas andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning har under ett par år ökat och väntas nu uppgå till drygt åtta procent per år. I och med att

kommunen sedan ett par år tillbaka är inne i en period med höga investeringsvolymerna kommer avskrivningarnas andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning att öka än mer de kommande åren.

Investerings- och exploateringsvolym

Miljoner kronor	Reviderad				
	Utfall 2023	budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Investering	1 146	1 898	1 384	1 025	592
Exploatering	202	956	444	284	157
Årets nettoinvestering	1 348	2 854	1 828	1 309	749

Karlstads kommun har från 2017 varit inne i en period med höga investeringar. Fram till 2017 uppgick investerings- och exploateringsvolymerna till omkring 500-600 miljoner kronor per år. Sedan dess har de stadigt ökat och under 2021-2023 investerades det för omkring 1,4-1,5 miljarder kronor per år. Bakom de höga investeringsvolymerna finns ökade behov av framförallt skolor, förskolor och infrastruktur kopplat till den växande staden samtidigt som många av de befintliga anläggningarna varit i behov av omfattande renovering. Beslutet om strategisk plan och budget 2025-2027 innehåller investeringar och exploateringar för den kommande femårsperioden på knappt 4,6 miljarder kronor varav ungefär en tredjedel är planerade att genomföras under 2025.

Årets resultat bidrar tillsammans med årets avskrivningar till att skapa ett utrymme för att finansiera investeringar med egna medel. Relationen mellan denna summa och de faktiska nettoinvesteringarna ger en indikation på om investeringsvolymen leder till påfrestning av skuldsättning eller likviditet. Årets resultat och avskrivningar den kommande budgetperioden medger en egenfinansiering av investeringar med drygt 700 miljoner kronor per år. Då investeringsvolymen är betydligt högre, speciellt 2025, innebär det en låg självfinansieringsgrad av investeringarna och en ökad skuldsättning eller minskad likviditet.

Kapacitet

Soliditet

Procent (%)	Reviderad				
	Utfall 2023	budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Soliditet	36,6	34,7	32,4	32,3	34,3
Soliditet inklusive hela pensionsåtagandet	26,3	24,7	23,4	24,0	26,3

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme och visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansieras av egna medel. Till följd av höga investeringsvolymerna har

soliditeten försämrats något under de senaste åren. Med anledning av höga investeringsbudgetar även de kommande åren finns anledning att befara att soliditeten kommer att försämrats ytterligare.

För att få ett mer relevant mått på soliditeten bör hänsyn tas till det pensionsåtagande som redovisas utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Om detta åtagande, som vid årsskiftet uppgick till omkring 1,6 miljarder kronor, läggs in i balansräkningen uppgår kommunens soliditet till 23-26 procent. Då ansvarsförbindelsen väntas minska slår inte de höga investeringsvolymerna genom på samma sätt och soliditeten inklusive ansvarsförbindelse förväntas snarare öka något mot slutet av budgetperioden.

Risk

Skulder och avsättningar

Miljoner kronor	Reviderad				
	Utfall 2023	budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Skulder och avsättningar	9 691	10 451	11 406	12 189	12 943

Karlstads kommuns skulder har ökat varje år sedan 2018 och väntas fortsätta att öka under den kommande budgetperioden. Ökningen hänger, i allt väsentligt, samman med de höga investerings- och exploateringsvolymerna även om kommunen även har tagit lån för vidare utlåning till bolagen inom Karlstads Stadshus AB.

Karlstads kommun har även stora tillgångar i den kommunala bolagskoncernen. Dessa tillgångar finns i form av både aktier och utlåning till bolagen. I bolagskoncernen ingår företag med betydande värden inom huvudsakligen energi- och bostadssektorn.

Pensionsåtagande

Miljoner kronor	Reviderad				
	Utfall 2023	budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Avsättning till pensioner	687	821	821	799	779
Pensionsförpliktelser äldre än 1998	1 583	1 611	1 560	1 479	1 407
Totalt	2 270	2 432	2 380	2 278	2 186

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen, vilket i praktiken innebär att större delen tas upp som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Denna del av pensionsskulden är dock lika viktig att beakta ur risksynpunkt. Kommunen gör inte finansiella placeringar för pensionsåtagandet, utan hela förpliktelsen återlånas i verksamheten, vilket innebär att kommunens låneskuld begränsas.

Det totala pensionsåtagandet har ökat kraftigt mellan åren 2022-2024 kopplat till den höga inflationen. Under budgetperioden 2025-2027 väntas pensionsåtagandet att minska.

Känslighetsanalys

Händelse	(mnkr)	Händelse	(mnkr)
Löneökning med 1 %	45	Inkomstutjämning 1 %	13
Prisökning 1 % på varor och tjänster	26	Kostnadsutjämning 1 %	5
Förändring av försörjningsstöd 10 %	11	Förändrad skattesats 10 öre	29
Ränteförändring 1 % (nettoeffekt)	46	Skattekraftsutveckling 0,1 %	7

En kommun påverkas av händelser som på kort sikt kan vara svåra att påverka. Ett sätt att göra detta tydligt är att upprätta en känslighetsanalys för att visa hur ett antal faktorer påverkar kommunens ekonomi. För att möta sådana förändringar är det viktigt att upprätthålla en finansiell beredskap på såväl kort som lång sikt. Som jämförelse anges även effekten av en förändrad skattesats med tio öre. Kommunens personalkostnader uppgår till närmare fyra miljarder kronor och därigenom får utfallet av lönerörelsen stor betydelse. Av tabellen framgår att en löneökning med en procent motsvarar nästan 45 miljoner kronor. Även förändringar i skatteunderlagets utveckling och förändringar av statsbidragen är av stor betydelse.

Avstämning finansiella mål

Resultatmål

Resultatmål, redovisas i miljoner kronor	Reviderad				
	Utfall 2023	budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	6 194	6 405	6 688	6 979	7 271
Resultatmål	124	128	134	157	164
Resultat	15	101	134	279	380
Jämförelse med resultatmålet	-109	-27	0	+122	+216

Kommunens finansiella mål ska stämmas av över en femårsperiod. Härigenom finns det möjlighet att balansera ett sämre utfall under en lågkonjunktur med bättre resultat under år med en starkare utveckling av skatteunderlaget. Kommunfullmäktige fastställde i mars 2024 att resultatmålet senast 2030 ska uppgå till tre procent av kommunens totala skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning och att det fram tills detta ska ske en stegvis upptrappning av resultatmålet. Den beslutade budgeten

utgår från ett resultatmål om två procent 2025 och 2,25 procent 2026 och 2027. Avstämningen avser kommunens resultat efter avstämning av balanskravet, vilket innebär att realisationsvinster inte får tillgodoräknas. Det budgeterade resultatet 2025 är precis enligt resultatmålet för det enskilda året medan det finns ett utrymme mot resultatmålet för de enskilda åren 2026 och 2027.

Soliditetssmål

Soliditetssmål, redovisas i procent	Reviderad				
	Utfall 2023	budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Soliditet inklusive hela pensionsåtagandet	26,3	24,7	23,4	24,0	26,3

Kommunfullmäktige fastställde i mars 2024 att kommunens soliditet, inklusive åtagandet för pensioner intjänade före 1998, ska vara oförändrad och att målet ska stämmas av över en femårsperiod. Soliditeten är ett mått som indikerar kommunens ekonomiska ställning och knyter ihop resultatnivå och investeringsvolym genom att ange hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel. Det budgeterade resultatet tillsammans med investeringar- och exploateringar innebär att soliditeten över tid väntas vara oförändrad.

SAMVERKANSOMRÅDEN MED TILLHÖRANDE MÅL

Samverkansområdena omfattar all verksamhet som ingår i det kommunala uppdraget och som utförs av kommunens nämnder och kommunala bolag. Områdena är ett sätt att gruppera insatser för att tillsammans utveckla tjänster och uppnå den politiska viljeinriktningen som skapar värde för Karlstadsborna. Samverkansområdena löper horisontellt genom organisationen, och här samverkar nämnder och bolag med utgångspunkt i den ansvarsfördelning som regleras i reglementen och ägardirektiv.

Kärnverksamheten i Karlstads kommun och dess bolag beskrivs i tre samverkansområden samt ett område för styrande och stödjande verksamheter.

Här nedan följer den politiska viljeinriktningen i form av mål kopplat till respektive samverkansområde och en beskrivning av samverkansområdena.

UTVECKLA OCH FÖRVALTA EN VÄXANDE STAD OCH LANDSBYGD

MÅL FÖR SAMVERKANSOMRÅDET 2025–2027:

1. KARLSTADS KOMMUNS VERKSAMHET SKA VARA FOSSILFRI ÅR 2026 OCH DET GEOGRAFISKA OMRÅDET KARLSTAD SKA VARA KLIMATNEUTRALT ÅR 2030

Den gröna omställningen sker här och nu. Vi behöver höja ambitionerna inom miljö- och klimatområdet för att skapa en hållbar kommun. Miljömässig hållbarhet ska vara vägledande i allt vårt arbete. Karlstad ska vara en kommun som är innovativ och använder smarta lösningar för att både arbeta med klimatanpassning och minskad klimatpåverkan. Klimatomställningen ska vara rättvis. Alla i samhället behöver ställa om från fossila bränslen, förändra resvanor och konsumtionsmönster samt stärka samhällets motståndskraft.

2. KARLSTAD SKA VARA EN REGIONAL OCH NATIONELL TILLVÄXTMOTOR

Vår tillväxt ska bidra till den gröna omställningen, vara smart och hållbar. Genom en utvecklingsfokuserad och öppen samverkan mellan näringsliv, akademi, civilsamhälle och kommunen, skapar vi förutsättningar för god tillgång till kompetens, investeringar, företagsexpansion, forskning och innovation. Det handlar också om att stärka helhetssynen och betydelsen av platsattraktivitet och att utveckla och bygga strategiska samarbeten för att påverka agendan i frågor som är viktiga för Karlstads utveckling, och sträva efter att synliggöra och positionera Karlstad i nationella och internationella sammanhang.

3. MINSKA OCH MOTVERKA SEGREGATION I HELA KOMMUNEN

Vi vill motverka segregation i samhället, samhällsplaneringen och stärka den kommunala närvaron lokalt i stadsdelar och tätorter. Vi stimulerar föreningslivet och civilsamhället i syfte att stärka sammanhållningen och demokratin. Arbete, kultur, fritidsverksamhet och idrott kan vara avgörande för hälsa, integration och ökad sammanhållning.

INNEHÅLL I SAMVERKANSOMRÅDET

Inom detta samverkansområde arbetar vi med att utveckla och förvalta en växande stad och landsbygd. Det gör vi genom att skapa attraktiva livsmiljöer där människor och företag trivs och utvecklas, bygga bostäder, bostads- och grönområden för hälsa och välbefinnande, och utveckla stad, mindre tätorter och landsbygd för upplevelser och näringsverksamhet. Vi driver kultur-, sport- och fritidsanläggningar som gynnar våra invånare och besökare, tillgängliggör konst och kulturarv, och utvecklar förutsättningarna för besöksnäringen. Vi planerar vår fysiska miljö, skapar nya mark- och exploateringsområden, beviljar bygglov och utövar tillsyn, samt bedriver förebyggande arbete inom miljö- och hälsoskydd. Vi har god beredskap och samhällsskydd, räddningstjänst, och tillhandahåller energi och värme, vatten och avlopp, samt avfalls- och återvinningstjänster till invånare, besökare och näringsliv. Vi utvecklar infrastruktur för hållbara transporter och tillgodoser en god tillgång till bredband.

Vi leder utvecklingen i en expanderande arbetsmarknadsregion

Karlstad ska stärka sin roll som regional motor för tillväxt och utveckling i en dynamisk och expanderande arbetsmarknadsregion där alla har möjlighet att delta.

Genom en utvecklingsfokuserad och öppen samverkan mellan näringslivet, akademien, civilsamhället och kommunen, skapar vi goda förutsättningar för god tillgång till kompetens, investeringar, företagsexpansion, forskning och innovation. Karlstad ska ta ansvar för utvecklingen av vårt omland, med fokus på arbetsmarknadsregionen. Det gör vi genom att samverka, dela erfarenheter och leda utvecklingen i regionala sammanhang. Som kommunkoncern bygger vi strategiska samarbeten för att påverka agendan i frågor som är viktiga för Karlstads utveckling, och strävar efter att synliggöra och positionera Karlstad i nationella och internationella sammanhang. I Karlstads kommun är stad och landsbygd lika viktiga. Vi tar vara på de styrkor som finns på respektive plats.

Helhetssyn på platsattraktivitet

Vi fördjupar kontinuerligt vår förståelse för hur Karlstads besöks- och boendeattraktivitet kan utgöra en konkurrensfördel för etableringar, investeringar och långsiktig kompetensförsörjning. Vi arbetar strategiskt, koncernövergripande och målgruppsorienterat med att stärka platsens värden och bilden av Karlstad gentemot Karlstadsbor, företag, investerare, besökare och potentiella inflyttare, i Sverige såväl som internationellt.

Vi förstår vikten av kultur-, fritids- och nöjesliv för platsens attraktivitet, inte minst för att få unga att flytta till Karlstad och vilja bo kvar. Ett öppet och tillgängligt kultur- och idrottsliv bidrar också till social hållbarhet genom att skapa mötesplatser för människor med olika bakgrund och erfarenheter. Alla former av friluftsliv, aktiviteter och vistelse i natur och gröna miljöer är viktiga för folkhälsan och upplevelsen av en attraktiv kommun. Ju fler som flyttar till kommunen, desto fler gröna miljöer behövs för rekreation.

Smart och hållbar tillväxt

Karlstad ska vara en innovativ kommun och använda smarta lösningar i arbetet med hållbarhet utveckling. Kommunen ska gynna näringslivet genom att agera innovationspartner och testbädd, samt ge stöd till kunskapsutveckling och innovationssystem. Att använda och producera energi på ett hållbart sätt är en nyckel till grön omställning.

Karlstad behöver fortsätta samla bebyggelsen i stället för att sprida ut den. För att främja ett mer energi- och resurseffektivt samhälle ska nya bostäder planeras i redan bebyggda stads- och tätortsområden, där det finns goda möjligheter att gå och cykla, och ansluta till befintlig infrastruktur, som väg- och fjärrvärmenät, vatten, avlopp, kollektivtrafik och skolskjuts. Att bygga tätare skapar även möjligheter för mer service och näringsverksamhet i våra bostadsområden, och att bevara fler naturmiljöer och grönområden både inne i och utanför staden, för såväl hälsa och välbefinnande som klimatskydd och ekosystemtjänster. Det ska kännas tryggt att vistas i parker, på gator och torg. Den fysiska planeringen ska inkludera genomtänkta stråk, god trafikplanering och utformning av byggnader ur ett trygghetsperspektiv. Trygghetsaspekten ska också väga tungt vid planering, gestaltning och skötsel av kommunens utemiljöer.

Det ska vara smidigt och enkelt för både Karlstadsbor och företag att välja miljövänliga färdmedel och transportsätt. För personresor handlar det om en modern kollektivtrafik med högre turtäthet och smidiga bytespunkter för byten mellan landsbygds- och stadstrafik. Vår infrastruktur ska även planeras för att gynna klimatsmarta godstransporter, exempelvis genom att underlätta för gröna logistikkorridorer, fossilfria bränslen, och effektiva distributionsrutter.

Vi lever i en orolig värld och kommunens skydds- och säkerhetsarbete ska prioriteras. Det inkluderar såväl ett starkt skydd mot olyckor som god struktur för krishantering och en hög grad av informationssäkerhet. Karlstad ska fortsätta utvecklas som Sveriges kompetenscentrum för samhällssäkerhet.

STYRANDE DOKUMENT

Samverkansområdet Utveckla och förvalta en växande stad och landsbygd styrs av ett stort antal styrande dokument som är beslutade på olika nivåer inom organisationen. Samverkansområdena innebär en ny systematik inom kommunkoncernen, och de styrande dokumenten kommer succesivt att kopplas an till dessa i syfte att tydliggöra styrningen och underlätta efterlevnaden

UTBILDA FÖR LÄRANDE OCH SYSSELSÄTTNING GENOM LIVETS ALLA SKEDEN

MÅL FÖR SAMVERKANSOMRÅDET 2025–2027:

1. ÖKA ANDELEN ELEVER MED GYMNASIEBEHÖRIGHET OCH GYMNASIEEXAMEN

Vi ska ge alla elever förutsättningar för att lyckas och utjämna skillnaderna mellan könen inom utbildningsområdet. Vi vill se till att det finns tillgång till utbildning och yrkesutbildning på alla nivåer för att säkra framtidens kompetensförsörjning.

2. ÖKA SYSSELSÄTTNINGSGRADEN SÅ ATT FLER NÅR EGEN FÖRSÖRJNING

Arbete är grunden för vår välfärd. Alla som kan arbeta ska arbeta och fler ska nå egen försörjning. För att nå full sysselsättning efter egen förmåga så krävs ett brett utbildningsutbud och en aktiv arbetsmarknadspolitik.

INNEHÅLL I SAMVERKANSOMRÅDET

Inom samverkansområdet arbetar vi med att utbilda för lärande och sysselsättning genom livets alla skeenden. Det innebär att vi utbildar och utvecklar verksamhet inom förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, fritidshem, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning, yrkeshögskola och särskilda utbildningsformer samt annan pedagogisk verksamhet. Utbildning tillsammans med arbetsmarknadsåtgärder samt nära samarbete med näringslivet skapar goda förutsättningar till sysselsättning genom livets alla skeenden. Vi bedriver kulturskola, biblioteksverksamhet och allmän fritidsverksamhet samt tillhandahåller historiska arkiv.

Tillgång till en jämlik skola

Karlstads kommun ska erbjuda en jämlik skola och förskola där alla elever ges möjlighet att utvecklas och känna att de lyckas.

Det ska finnas en bredd av utbildningar som ger individen goda förutsättningar för framtiden och som också matchar arbetsmarknadens behov. I Karlstad ska förskolor och skolor ha goda arbetsmiljöer och vara trygga och hålla hög kvalitet. Skolan ska vara till för alla och stimulera till bästa möjliga resultat oavsett förutsättningar, kön och bakgrund.

Kultur och idrott

Kultur och idrott är viktiga för hälsa, välmående, lärande och kreativitet, och kommunen har ett särskilt ansvar för barn och ungas tillgång till dessa verksamheter.

Attraktiv kompetenskommun

Karlstad ska attrahera människor med konkurrenskraftig kompetens till kommunen. Utbildning och kunskap är avgörande för vår fortsatta tillväxt och universitetet är där en viktig länk till fortsatt utbildning, innovation och utveckling. Karlstad arbetar aktivt för att ta vara på och behålla den kompetens som studenterna och universitetet utgör. Karlstad ska utvecklas som en attraktiv student- och universitetsstad och fortsätta arbetet med kompetensmatchning och kompetensförsörjning samt försöka få studenter att stanna kvar i kommunen efter studierna.

Kommunen ska tillsammans med andra aktörer uppmuntra till, och att hitta nya vägar för, att fler ska komma i arbete och ha möjlighet till egen försörjning. Här har yrkeshögskolan, den kommunala vuxenutbildningen och yrkesprogrammen inom gymnasieskolan stor betydelse för utvecklingen såväl kommunalt som regionalt.

Arbete och försörjning

Arbete och sysselsättning har betydelse för människors livskvalitet och delaktighet och inflytande i samhällslivet. Att kunna försörja sig är en grundläggande förutsättning för goda livsvillkor och för att minska socioekonomiska skillnader. Även sambandet mellan arbete eller sysselsättning och god hälsa är väl belagt i forskningen. Lika viktigt som sysselsättningen i sig är möjligheten till yrken utefter ens kompetens. En jämlik arbetsmarknad är vad som på allvar skapar förutsättningar för ett socialt hållbart samhälle.

STYRANDE DOKUMENT

Samverkansområdet Utbilda för lärande och sysselsättning genom livets alla skeden styrs av ett stort antal styrande dokument som är beslutade på olika nivåer inom organisationen. Samverkansområdena innebär en ny systematik inom kommunkoncernen, och de styrande dokumenten kommer succesivt att kopplas an till dem i syfte att tydliggöra styrningen och underlätta efterlevnaden.

SKAPA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR JÄMLIKA LIVSVILLKOR OCH ETT SJÄLVSTÄNDIGT LIV

MÅL FÖR SAMVERKANSOMRÅDET 2025–2027:

1. FÖRBÄTTRA BARNS OCH UNGAS UPPVÄXTVILLKOR

Karlstad ska vara en barnvänlig kommun där vi förbättrar barns och ungas uppväxtvillkor genom att utjämna skillnader i hälsa, trygghet, ekonomi och skolresultat.

2. KARLSTAD SKA VARA EN ÄLDREVÄNLIG KOMMUN

Karlstad ska vara en äldrevänlig kommun. Det innebär att vi har ett bredare perspektiv på äldrefrågor än bara vård och omsorg. Det handlar bland annat om hälsa, trygghet, social gemenskap och samhällsplanering.

3. KVINNOR, MÄN OCH ICKEBINÄRA SKA KÄNNA SIG TRYGGA I DET OFFENTLIGA RUMMET OCH I NÄRA RELATIONER

Vi värnar tryggheten i samhället både i det offentliga och privata rummet. Vi behöver tydligare synliggöra, motverka och förebygga såväl oro, diskriminering som det våld som förekommer.

4. ÖKA TILLITEN I SAMHÄLLET OCH STÄRKA DEMOKRATIN

Vi vill utveckla både medborgardialoger och det demokratiska samtalet, så att Karlstadsborna känner sig involverade, inkluderade och delaktiga i vår gemensamma utveckling.

Valdeltagandet ska öka till minst 80 procent vid allmänna val till riksdag, kommun och region i samtliga stadsdelar.

INNEHÅLL I SAMVERKANSOMRÅDET

Inom samverkansområdet arbetar vi med att skapa förutsättningar för jämlika livsvillkor och ett självständigt liv för människor som är i behov av samhällets stöd i olika skeden i livet. Detta är grundläggande förutsättningar som vi arbetar med inom olika områden men här fokuserar vi på målgrupperna inom individ- och familjeomsorg för barn och vuxna, insatser för äldre och funktionshindrade, hemsjukvård, konsumentstöd och överförmyndarverksamhet. Vi arbetar även med främjande och förebyggande verksamheter till breda målgrupper som fritidsgårdar, samverkan med civilsamhälle, föreningsstöd, medborgardialog.

Stöd i alla livets skeenden

Karlstads kommun ska erbjuda ett brett utbud av stöd och omsorg till människor i alla åldrar som utgår från individens behov. Det kan handla om kortvarigt eller ett mer långvarigt stöd. Vi ska erbjuda förebyggande och tidiga insatser som främjar självständighet hos människor som är i behov av stöd i olika former i olika livsskeden.

Karlstads kommun ansvarar för att kompensera för barns ojämlika uppväxtvillkor. Tidiga insatser ger förutsättningar för trygghet samt goda och likvärdiga uppväxtvillkor. Alla barn och unga ska tro på sina egna möjligheter och sin framtid, känna att de har en plats och tillhörighet.

Som medborgare ska du få den hjälp och det stöd du behöver oavsett i vilken fas i livet du befinner dig. Du ska kunna känna trygghet då du åldras och få ett samlat stöd som är utformat utifrån dina behov.

Vi arbetar aktivt för ökad mångfald och välfärd ur ett brett perspektiv. Karlstad ska vara en kommun med lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter för alla medborgare. Vi främjar en positiv samtalston, ett öppet samverkansklimat och verkar för ökad tolerans och jämställdhet

Trygghet genom hela livet

Kommunen arbetar förebyggande i bred samverkan för att minska riskerna för våld, hot och brott. Trygga uppväxtvillkor för barn ska prioriteras särskilt i trygghetsarbetet och ungdomar i riskzon ska fångas upp. Kommunen ska arbeta förebyggande för att förhindra våld i nära relationer.

Möjlighet till social samvaro och mötesplatser är centralt för att skapa ett Karlstad som främjar en god psykisk hälsa. Att minska den psykiska ohälsan och den ofrivilliga ensamheten i samhället, samt aktivt arbeta med suicidprevention bidrar till ökad social hållbarhet. Bättre hälsa ger bättre förutsättningar för lärande och arbete, som i sin tur ger ökad samhällsnytta. Det är bra för individen och för samhället. Karlstad vill arbeta aktivt för att invånarna själva ska kunna göra hälsosamma val och må bra.

STYRANDE DOKUMENT

Samverkansområdet Skapa förutsättningar för jämlika livsvillkor och ett självständigt liv styrs av ett stort antal styrande dokument som är beslutade på olika nivåer inom organisationen.

Samverkansområdena innebär en ny systematik inom kommunkoncernen, och de styrande dokumenten kommer succesivt att kopplas an till dem i syfte att tydliggöra styrningen och underlätta efterlevnaden.

STRATEGISKT UTVECKLA KARLSTADS KOMMUN SOM ORGANISATION

Som stöd till kärnverksamheterna inom samverkansområdena finns ett antal styrande och stödjande verksamheter såsom hr, ekonomi, inköp, lokalförsörjning, kommunikation och marknadsföring, informationshantering, digitala tjänster och förmågor, kris och säkerhet samt intern service och inventariehantering. Dessa verksamheter är alla nödvändiga för att utveckla kommunen som organisation och stödja kärnverksamheterna i sina uppdrag.

MÅL FÖR STYRANDE OCH STÖDJANDE VERKSAMHETER 2025–2027:

1. FRÄMJA ETT HÅLLBART OCH JÄMSTÄLLT ARBETSLIV DÄR EN FÖRBÄTTRING AV KVINNORS ARBETSMILJÖ OCH HÄLSOTAL PRIORITERAS

Kommunen behöver vässa sitt arbete med kompetensförsörjning ur ett arbetsgivarperspektiv. Arbetsvillkoren inom till exempel äldreomsorgen måste förbättras och samarbetet med universitetet och studentkåren utvecklas för framtida rekrytering inom hela kommunorganisationen. Vi behöver arbeta för ett friskare arbetsliv, där en minskning av kvinnors höga sjukfrånvaro är en prioriterad fråga.

HR – Hållbart arbetsliv

Inom hr-verksamheterna och vår arbetsgivarpolitik finns en uttalad inriktning för utveckling. Vi ska skapa Ett hållbart arbetsliv i våra verksamheter och för våra kommande medarbetare där strategisk kompetensförsörjning ingår i de tre målsättningar som finns inom området; Karlstad ska vara en attraktiv arbetsgivare, Karlstad ska vara en inkluderande arbetsplats och Karlstad ska ha en hållbar arbetsmiljö.

Digital utveckling och förmågor

Kommunens förmåga till digital förnyelse är en förutsättning för att hålla jämna steg med en omvärld som förändras, men även ett av de viktigaste verktygen för att kunna möta utmaningar inom tillväxt, hållbarhet, välfärd och jämlikhet, trygghet och demokrati.

För att nå framgång med vårt digitala utvecklingsarbete behöver vi som koncern agera gemensamt för att fortsatt kunna leverera välfärdstjänster med hög kvalitet och tillverka bra dagar för Karlstadsborna även i framtiden.

Kris – och informationssäkerhet

Vi lever i en orolig värld och kommunens skydds- och säkerhetsarbete är en viktig del att fokusera på. Det inkluderar såväl ett starkt skydd mot olyckor som god struktur för krishantering och en hög grad av informationssäkerhet.

FINANSIELLA RAPPORTER

Driftbudget

Driftbudgeten redovisas i miljoner kronor. Tabellen visar de beslutade driftanslagen per nämnd och år i budgetperioden.

Nämnd	Budget 2024	Tillägg 2025	Budget 2025	Tillägg 2026	Budget 2026	Tillägg 2027	Budget 2027
Kommunfullmäktige	6	0	6	0	6	0	6
Kommunrevisionen	4	0	4	0	4	0	5
Kommunstyrelsen	295	-35	260	9	269	-3	266
Räddningstjänsten	80	2	82	3	85	2	87
Arbetsmarknads- och socialnämnd	764	32	796	20	816	18	833
Barn- och ungdomsnämnden	2 259	52	2 311	58	2 370	55	2 424
Gemensam drift- och servicenämnd	0	0	0	0	0	0	0
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	538	0	538	4	542	9	551
Karlstad-Hammarö överförmyndarnämnd	14	0	15	0	15	0	15
Kultur- och fritidsnämnden	370	11	381	9	390	8	398
Krisledningsnämnden	0	0	0	0	0	0	0
Miljönämnden	25	10	35	0	36	1	36
Omvärldsnämnden	5	0	5	0	5	0	5
Stadsbyggnadsnämnden	33	25	58	3	61	2	63
Teknik- och fastighetsnämnden	370	71	441	4	444	-10	434
Valnämnden	6	-3	3	0	3	0	3
Vård- och omsorgsnämnden	1 722	53	1 775	86	1 861	130	1 991
Summa	6 492	219	6 711	196	6 907	219	7 177

En ytterligare beskrivning av vad respektive tillägg ska användas till finns i bilaga 1 till kommunfullmäktiges beslut om Strategisk plan och budget 2025–2027.

Investeringsbudget

Investeringsbudgeten redovisas i miljoner kronor. Tabellen visar de beslutade investeringsanslagen per nämnd och år i budgetperioden.

Nämnd/styrelse	Grund- ram	Särskilda tillägg 2025	Totalt anslag 2025	Särskilda tillägg 2026	Totalt anslag 2026	Särskilda tillägg 2027	Totalt anslag 2027
Skattefinansierad verksamhet							
Kommunstyrelsen	30	0	30	0	30	0	30
Arbetsmarknads- och socialnämnden	2	0	2	0	2	0	2
Barn- och ungdomsnämnden	10	5	15	8	18	0	10
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	9	0	9	0	9	0	9
Kultur- och fritidsnämnden	9	2	11	0	9	0	9
Miljönämnden	0,2	0	0,2	0	0,2	0	0,2
Stadsbyggnadsnämnden	0,4	0	0,4	0	0,4	0	0,4
Teknik- och fastighetsnämnden, skattefinansierad verksamhet	171	959	1 130	566	737	239	410
Vård- och omsorgsnämnden	4	0	4	0	4	0	4
Summa skattefinansierad verksamhet	235	965	1 200	574	809	239	474
Avgiftsfinansierad verksamhet							
Vatten och avlopp	67	120	187	149	216	51	118
Nettoinvesteringar	302	1 086	1 387	723	1 024	290	592

En ytterligare beskrivning av vilka särskilda tillägg som beslutats finns i bilaga 2 till kommunfullmäktiges beslut om Strategisk plan och budget 2025-2027.

Exploateringsbudget

Exploateringsbudgeten visas i miljoner kronor. Tabellen visar de beslutade exploateringssanslagen per projekt och år i budgetperioden.

Exploateringsbudget, redovisas i miljoner kronor	2025	2026	2027
Exploateringsutredning	2	2	2
Tingvalla stadsdelsvision	75	15	15
Inre hamn stadsdelsvision	15	0	0
Tullholmens planprogram	65	0	0
Bältet 2 Kroppkärr	5	0	0
Välsviken fördjupad översiktsplan	42	15	
Skåre centrum	0	25	0
Steffensminne	0	15	0
Alster Brödet	15	7	0
Göken Färjestad	15	0	0
Kronoparken centrum	25	0	0
Väse Byggvision	35	0	0
Norra stockfallet	47	0	0
Stodene	5	0	0
Skattkärrs centrum	5	0	0
Västkust fördjupad översiktsplan	93	205	140
Totalt brutto	444	284	157
Avgår intäkt exploateringsbidrag/ infrastrukturersättning	-116	-82	0
Belopp till kassaflödesbudgeten	328	202	157

Resultatbudget

Resultatbudget, redovisas i miljoner kronor	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Verksamhetens nettokostnad	-6 711,1	-6 906,7	-7 117,4
Driftbidrag från Region Värmland	15,0	15,0	15
Elproduktion, intäkter	50,0	40,0	60
Exploatering	5,0	5,0	5
Nämndernas nettokostnader	-6 641,1	-6 846,7	-7 037,4
Kapitalkostnader	858,7	876,0	913,7
Avskrivningar	-548,2	-560,7	-583,6
Interndeberade pensioner mm	317,8	333,6	350,3
Utbetalda pensioner	-150,6	-148,5	-147,4
Förändring av pensionsskuld	0	21,9	19,5
Avgiftsbestämd ålderspension	-283,1	-288,1	-300,4
Oförutsedda behov	-7,9	-7,9	-7,9
Specialdestinerade statsbidrag	17,2	17,2	17,2
Verksamhetens nettokostnader	-6 437,2	-6 603,2	-6 776,0
Skatteintäkter/utjämning			
Kommunalskatt prel	5 569,7	5 799,6	6032,3
Inkomstutjämningsbidrag	1 143,7	1 236,3	1333,4
Regleringsbidrag/avgift	234,0	206,4	173,1
Kommunal fastighetsavgift	210,9	210,9	210,9
LSS-utjämning	-60,9	-61,4	-62
Kostnadsutjämning	-409,3	-413,1	-416,8
Summa	6 688,1	6 978,7	7 270,9
Finansiella intäkter/kostnader			
Finansiella intäkter	135,0	145,0	155,0
Utdelning Karlstads stadshus AB	43,0	43,0	43,0
Finansiella kostnader	-295,0	-285,0	-305,0
Summa	-117,0	-97,0	-107,0
Årets resultat	133,9	278,5	387,9
Avstämning mot resultatmålet			
Resultat enligt ovan	133,9	278,5	387,9
Resultatmål	133,8	157,0	163,6
Avvikelse mot målet	0,1	121,5	224,3

Kassaflödesbudget

Kassaflödesbudget, redovisas i miljoner kronor	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster	133,9	278,5	387,9
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	–	–	–
Avskrivningar	548,2	560,7	583,6
Ökning av pensionsskuld	0,0	-21,9	-19,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten (1)	682,1	817,3	952,0
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella tillgångar	-1 387,1	-1 024,5	-591,6
Exploateringsbudget	-328,0	-202,0	-157,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten (2)	-1 715,1	-1 226,5	-748,6
Finansieringsverksamheten			
Upplåning			
Amortering av låneskulder	–	–	–
Långfristig upplåning	1 033,0	409,2	-203,4
Kassaflöde från finansieringsverksamheten (3)	1 033,0	409,2	-203,4
Förändring av likvida medel (1+2+3)	0,0	0,0	0,0

PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

SAMHÄLLSEKONOMI/KONJUNKTUR

Världen så som vi känner den är under förändring. Från att ha vaggats in i en föreställning om att vi nått den slutgiltiga freden pågår nu flera konflikter runt om i världen. Ryssland har länge bedrivit påverkansoperationer och ställt till oreda i sitt närområde, något som kulminerade våren 2022 när de invaderade Ukraina. Hösten 2023 inleddes en konflikt mellan Israel och Palestina efter Hamas terrorattack och våren 2024 är Iran på väg att bli inblandad i konflikten. Vid sidan om detta bedriver Kina påtryckningar i sitt närområde och försöker tillskansa sig fördelar på sina grannländers bekostnad.

Ur de väpnade konflikterna föds en ny politisk och ekonomisk allians; Kina, Ryssland och Iran å ena sidan mot väst, med USA i spetsen, å den andra. De tre staternas ambition är att utmana den nuvarande världsordningen, som domineras av USA, och ersätta denna med en multipolär värld. Av säkerhetspolisens bedömningar framgår också att Kina, Ryssland och Iran är de länder som utgör det största hotet mot Sverige och att alla tre bedriver underrättelseverksamhet och säkerhetshotande verksamhet i Sverige.

Sverige har sedan inledningen av mars 2024 blivit medlemmar i Nato. Parallellt med detta sker en upprustning av det svenska försvaret. Fokuset på beredskaps-, trygghets- och säkerhetsfrågor har, från en redan hög nivå, ökat ytterligare under senare tid. Det säkerhetspolitiska läget har försämrats och vikten av ett starkt civilt försvar har blivit än mer tydligt. Ett förbättrat säkerhetsskydd, och inte minst ett förbättrat informationssäkerhetsarbete, lyfts allt oftare som helt centralt för att Sverige ska kunna förhindra olika typer av angrepp. Kommunerna spelar här en viktig roll och har ett stort ansvar inom större delen av sin verksamhet.

I takt med att komplexiteten i kommunernas uppdrag ökar, på grund av bland annat demografiska förändringar, utökade ansvarsområden och olika former av yttre hot, har begreppet kapacitet blivit ett centralt och återkommande begrepp i samhällsdebatten. I en kommunal kontext handlar kapacitet om förmågan hos en kommun att både utföra sitt lagstadgade uppdrag och att utveckla verksamheten så att den är anpassad till samhällsutvecklingen i stort. De sista tio åren har Sveriges kommuner hanterat både en akut flyktingskris och en omfattande pandemi. Vad de kommande tio åren har att komma med är svårare att förutsäga. Mycket tyder dock på att Sveriges kommuner framöver behöver fokusera på mer långsiktiga utmaningar kopplat till demografisk utveckling, kompetensförsörjning och, på kortare sikt, anpassning till ett allt högre kostnadsläge.

När samhället våren 2022 öppnade upp efter nedstängningarna under coronapandemin gick samhällsekonomin på högt tryck. Kopplat till ökade elpriser, rekryteringssvårigheter och andra flaskhalsar började inflationen att stiga på bred front och toppade på omkring tolv procent. För att stävja inflationen började Riksbanken att höja styrräntan och den ekonomiska aktiviteten avtog allt mer. Sverige befinner sig sedan hösten 2023 i en lågkonjunktur och den svenska BNP-utvecklingen har de senaste åtta kvartalen varit i princip oförändrad. Trots detta har läget på arbetsmarknaden länge varit gott med en hög sysselsättning och förhållandevis låg arbetslöshet. Under hösten 2023 bromsade dock arbetsmarknaden in, sysselsättningen minskade och arbetslösheten började återigen att öka. Läget på arbetsmarknaden väntas fortsätta att försämrats under 2024, där arbetslösheten väntas stiga till 8,6 procent, innan sysselsättning väntas öka och arbetslösheten vända ned under 2025. Även om det

kommande år väntas ske en förhållandevis stark tillväxt i den svenska ekonomin är bedömningarna att vi inte lämnar lågkonjunkturen för än under 2026. Den avmattade konjunkturen och nedgången av inflation vi sett under de senaste månaderna föranleder en förväntan om att Riksbanken med start i maj inleder en rad räntesänkningar intill dess att styrräntan når 2,5 procent våren 2025. Även om räntesänkningar har en stimulerande effekt på konjunkturen sker det med en viss eftersläpning. En viktig faktor för Riksbanken att beakta är även hur övriga centralbanker väljer att agera. Ett högre ränteläge i omvärlden kommer att få negativa effekter på den svenska kronan vilket innebär att inflationen importeras. Orosmoln finns här i USA där inflationen senaste tiden har vänt upp vilket väntas påverka Federal reservs räntebana, något som också kan påverka Europeiska Centralbankens och i förlängningen Riksbankens agerande.

Den försvagade arbetsmarknaden får en förhållandevis stor påverkan på utvecklingen av skatteunderlaget. Sett till de senaste årens stora uppgångar minskar tillväxten av skatteunderlaget markant 2024 och nominellt väntas skatteunderlaget endast att öka med knappt tre procent, något som i huvudsak hänger samman med inbromsningen på arbetsmarknaden. Medan lönerna förväntas att öka i linje med 2023 väntas antalet arbetade timmar att stagnera. Under 2025 väntas dock skatteunderlagets utveckling att tydligt präglas av den väntade konjunkturuppgången i ekonomin. En gradvis ökande efterfrågan på arbetskraft väntas först leda till ett ökat nyttjande av befintlig arbetskraft genom att medelarbetstiden ökar för att sedan även leda till att arbetslösheten vänder nedåt.

Den köpkraft som skatteunderlaget ger dämpas dock av fortsatt stora prisuppgångar. Realt sett ser vi en minskning av skatteunderlaget såväl 2023 som 2024, något vi inte sett sedan 2003. Den dämpade köpkraften väntas sedan varaktigt bestå hela budgetperioden även om det väntas ske en snabb återhämtning såväl 2025 som 2026. Som en följd av den minskade köpkraften redovisade en knapp fjärdedel av Sveriges kommuner ett underskott i bokslutet 2023 samtidigt som låneskulderna ökade. För 2024 är läget än mer problematiskt och SKR bedömer att kommunsektorn som helhet kommer att redovisa ett negativt resultat om inga åtgärder vidtas. I Karlstads kommun märker vi av det här. Resultatet 2023 var svagt och årets första prognoser för 2024 visar på ett underskott. I stort sett samtliga nämnder upplever problem med att hålla årsbudget och en rad verksamheter genomför åtgärder för att långsiktigt anpassa sig till budget.

DEMOGRAFI

Sverige står inför en demografisk utmaning, befolkningsökningen 2023 var den lägsta på mer än 20 år och 193 av Sveriges kommuner hade en minskande befolkning. Bedömningarna är att den svenska befolkningen fram till 2070 kommer att öka med i genomsnitt knappt 30 000 personer per år eller ungefär 0,3 procent. Det är en långsammare ökningstakt än tidigare och beror på att det föds färre barn, fler avlider, färre invandrar och fler utvandrar än tidigare år. Det låga barnafödandet de senaste åren och ett förväntat fortsatt lågt barnafödande de närmast kommande åren medför att antalet barn kommer att minska i framtiden. Jämfört med prognoser som gjordes för ett par år sedan innebär det här en nedskrivning med nära 80 000 barn i åldern 1-5 år 2032, vilket på ett övergripande och beräkningsmässigt plan innebär ett behov av omkring 1 450 förskolor färre. Även när det gäller barn i åldern 6-15 år ser vi en nedrevidering jämfört med tidigare prognoserna med nära 220 000 färre barn år 2032, vilket omräknat till behov innebär det krävs omkring 1 000 grundskolor färre.

Befolkningen i Karlstad fortsätter enligt den senaste befolkningsprognosen att växa. Bedömningen är att befolkningen i den aktuella budgetperioden 2025–2027 växer med drygt en procent per år för att sedan i

slutet av prognosperioden 2024-2033 uppgå till knappt en procent per år. Högst befolkningstillväxt sker enligt prognosen bland de äldre. Befolkningen mellan 0–18 år förväntas öka med 2,2 procent mellan åren 2023 och 2033, en nedrevidering med sju procentenheter jämfört med bedömningar gjorda för ett år sedan, medan befolkningen över 65 år förväntas öka med 15,4 procent under samma period. Samtidigt väntas befolkningen i arbetsför ålder mellan 19–64 år öka med 11,5 procent under prognosperioden. Störst procentuell förändring förmodas i åldersgruppen över 90 år med en ökning på 45,1 procent.

Förändring av befolkning per åldersgrupp för perioden 2023-2033 enligt prognos

Åldersgrupp	Utfall 2023 antal	Prognos 2033 antal	Förändring antal	Förändring %
0	836	1 057	221	26,4%
1–5	4 803	4 917	114	2,4%
6–15	10 499	10 139	-360	-3,4%
16–18	3 120	3 524	404	12,9%
19–24	8 919	10 186	1 267	14,2%
25–64	48 794	54 178	5 384	11,0%
65–79	14 406	15 301	895	6,2%
80–89	4 842	6 602	1 760	36,3%
90+	1 014	1 472	458	45,2%
Totalt	97 233	107 375	10 142	10,4%

Den demografiska utvecklingen i Karlstad följer i princip utvecklingen för riket i övrigt. En faktor som skiljer är dock att gruppen unga i Karlstad förväntas fortsätta att öka medan den för riket som helhet bedöms minska de kommande tio åren, vi märker dock av trenden då gruppen unga inte väntas öka i samma omfattning som tidigare.

Trenden går mot en ökande åldrande befolkning där en högre försörjningsbörda åläggs befolkningen i arbetsför ålder. En beredskap för att möta det ökade behovet av välfärdstjänster som skola och omsorg bör beaktas i ett tidigt skede i budgetarbetet och inkluderas i det övergripande planeringsarbetet, samtidigt som det sysselsättningsfrämjande arbetet riktat mot befolkningen i arbetsför ålder bör prioriteras för att bidra till en så hög sysselsättningsgrad som möjligt. Parallellt med denna utveckling ställs också krav på att utveckla nya arbetssätt och investera i ny teknik för att effektivisera koncernens verksamheter med bibehållen kvalitet.

Rent ekonomiskt har den växande staden märkts av då behov av fler och ombyggda skol- och förskolor tillsammans med utbyggnad av infrastrukturen drivit upp investeringsvolymerna kraftigt. Utifrån att vi nu ser tecken på en vikande befolkningsutveckling gäller det att nogsamt följa utvecklingen så att vi inte

bygger för många skollokaler. Den höga investeringsvolymen medför också ökade kostnader för avskrivningar och ränta vilket ökar de fasta kostnaderna och minskar utrymmet för annan verksamhet.

EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Skatteunderlagsprognos och inkomstutjämning

I slutet av april presenterade Sveriges kommuner och Regioner, SKR, en ny skatteunderlagsprognos som ligger till grund för de ekonomiska förutsättningarna. 2025 väntas skatteintäkter och inkomstutjämningsbidrag att öka med 349 miljoner jämfört med 2024. Under 2025 och 2026 väntas en hög ökning av skatteunderlaget till följd av fler arbetade timmar i ekonomin och nominellt sett väntas skatteunderlaget under hela budgetperioden att öka i linje med den historiska trenden. Realt sett väntas en stark tillväxt av skatteunderlaget under 2025 kopplat till förväntat låga prisökningar. Det reala skatteunderlaget väntas även växa under 2026 och 2027, om än inte lika mycket.

Beräkningarna bygger på en befolkningsökning med 900 personer per år.

Kostnadsutjämning, LSS-utjämning och fastighetsavgift

Prognoserna för kostnadsutjämning, LSS-utjämning och fastighetsavgift har uppdaterats enligt nya uppgifter från SCB som presenterades under våren. Sammantaget ser vi en negativ resultateffekt på två miljoner kronor per år. Vår avgift i kostnadsutjämningsmodellen ökar med 13 miljoner kronor kopplat till att nettokostnaderna i modellen ökat relativt kraftigt. Kostnadsökningen begränsas dock av ökade intäkter för fastighetsavgift. Under 2025 görs återigen en taxering av flerbostadshus och den ökade intäkten hänger till stor del samman med antagandet om ett ökat inkomstbasbelopp vilket ökar kommunernas intäkt.

Regleringsbidrag/Generella statsbidrag

Den 15 april överlämnade regeringen vårens ekonomiska propositioner till riksdagen. I den ekonomiska vårpropositionen redovisar regeringen sin bedömning av det ekonomiska läget samt inriktningen för politiken 2024-2026, även om fokus ligger på innevarande år. Årets vårproposition innehöll inga förslag till förändrade anslag för perioden 2025-2026. Jämfört med 2024 ökar dock Regleringsbidraget/generella statsbidragen med nära 40 miljoner kronor till 2025.

Pensionskostnader

Pensionskostnaderna har uppdaterats utifrån Skandias prognos från mars 2024. I jämförelse med 2024 väntas pensionskostnaderna 2025 att minska med omkring 130 miljoner kronor för att sedan minska ytterligare till 2026. Större delen av kostnadsminskningen hänger samman med att pensionsskulden slutat att öka.

Finansnetto

De finansiella nettokostnaderna väntas sammantaget minska med 50 miljoner kronor mellan 2024 och 2025. Jämfört med 2024 väntas marknadsräntorna att sjunka vilket medför en lägre genomsnittlig ränta för kommunen de kommande åren. Samtidigt väntas kommunens skuld att öka, på grund av hög investeringsvolym, vilket medför ökade kostnader i slutet av prognosperioden. Utvecklingen avseende räntenivåerna framåt är mycket svår att bedöma då de, i stor utsträckning, påverkas av utvecklingen avseende inflationen framåt.

Utdelning från Karlstads stadshus AB

Kommunfullmäktiges beslut om budget innehåller en utdelning från stadshuskoncernen på 43 miljoner kronor per år 2025-2027. Tidigare har denna utdelning huvudsakligen kommit från Karlstads Bostads AB. Enligt den lag om allmännyttiga kommunala bostadsföretag som infördes 1 januari år 2011 finns större möjligheter än tidigare att dela ut vinster till de kommunala ägarna. Det finns exempelvis möjlighet att föra över hela föregående års vinst till kommunen om pengarna ska användas för åtgärder inom ramen för kommunens bostadsförsörjningsansvar som främjar integration och social sammanhållning eller tillgodoser bostadsbehovet för personer för vilka kommunen har ett särskilt ansvar.

Det finns en stor frihet för kommunen att välja vilka åtgärder som kan finansieras med hjälp av utdelning från bostadsbolaget. Några exempel på områden där Karlstads kommun använder utdelningen till är följande:

- Öppen fritidsverksamhet
- Bostadssociala ändamål
- Feriejobb ungdomar
- Fritidsverksamhet inom äldreomsorgen
- Arbete mot hemlöshet
- Trygghetsvårdar
- Ungdomar som resurs inom äldreomsorgen

Enligt de bedömningar som gjorts överstiger kommunens kostnader för bostadssociala åtgärder vida den föreslagna utdelningen.

Utifrån höga räntekostnader hos Karlstads Bostads AB kan utdelning från övriga bolag, främst Karlstads Energi AB bli aktuell. Lägre förväntade resultatnivåer i stadshuskoncernen gör att det framöver blir mer noggrant än tidigare följa utvecklingen och det möjliga utdelningsbara utrymmet.

Investeringsbudget

Givet målet att soliditeten, inklusive ansvarsförbindelsen för pensioner intjänade före 1998, ska vara oförändrad kan vi under perioden 2025-2029 investera och exploatera för ungefär 7,5 miljarder kronor, eller i genomsnitt ungefär 1,5 miljarder kronor per år, för att vid utgången av 2029 ha samma soliditet som vi förväntas ha vid utgången av 2024. Soliditeten påverkas av resultatnivåer, investerings- och exploateringsnivåer samt förändringen av pensionsförpliktelsen utanför balansräkningen. Ett, eller ett par, år med svaga resultat kommer att ge en negativ utveckling av soliditeten och behöver, förutsatt att man avser att nå målet, kompenseras genom lägre investeringsvolym.

Den reviderade investerings- och exploateringsbudgeten 2024 uppgår till 2,8 miljarder kronor. Enligt de prognoser som gjorts under våren 2024 räknar vi med att ungefär 1,4 miljarder av budgeten kommer att återstå vid årets slut och flyttas över till 2025. Redan i utgångsläget för 2025-2029 finns beslutade investerings- och exploateringsprojekt på drygt 1,3 miljarder kronor. Till detta kommer den årliga grundramarna för investeringar på 0,3 miljarder kronor per år eller totalt 1,5 miljarder kronor under perioden 2025-2029. Sammantaget innebär det här att det redan i utgångsläget finns beviljade

investerings- och exploateringsanslag på 4,2 miljarder kronor fram till 2029 och att det således under femårsperioden kan fattas beslut om ytterligare investerings- och exploateringsprojekt motsvarande 3,3 miljarder kronor utan att soliditeten försämras.

En sammantagen investerings- och exploateringsvolym på 7,5 miljarder kronor under perioden 2025-2029 väntas öka kommunens nettolåneskuld med 3,5 miljarder kronor samt 2029 ge kapitaltjänstkostnader (avskrivning och internränta) som är ungefär 450 miljoner kronor högre än dagens nivå, något som kommer att minska utrymmet till övrig verksamhet inom driften.

Långsiktig ekonomisk utveckling

De nya finansiella målen skapar på ett annat sätt än tidigare möjlighet till simuleringar och antaganden om den långsiktiga ekonomiska utvecklingen. Karlstads kommun har sedan ett antal år tillbaka arbetat med långsiktig investeringsplanering där nämnderna anmäler behov för kommande tioårsperioden och kommunstyrelsen prioriterar vilka behov som ska utredas vidare. De utredda behoven återkommer sedan som behov i de ordinarie budgetprocesserna. För närvarande pågår utredning av ett 60-tal behov kopplat till lokaler och infrastruktur, något som mycket grovt uppskattas till en investeringsvolym på omkring tio miljarder kronor om allt skulle genomföras enligt plan. Till detta kommer åtskilliga behov hos nämnderna som inte prioriterats för vidare utredning.

De nya finansiella målen medger en årlig investerings- och exploateringsvolym på omkring 1,5 miljarder kronor per år för en bibehållen soliditet inklusive pensionsåtagande. Lite förenklat finansieras kommunens investeringar och exploateringar genom årets resultat, avskrivning av befintliga anläggningstillgångar samt, om nivåerna överstiger dessa, av nyupplåning. Lite schabloniserat kommer vi fram till 2032 att investera och exploatera för tolv miljarder kronor ytterligare, samtidigt som vi endast klarar av att egenfinansiera drygt sju miljarder kronor av dessa. Till följd av detta kommer kommunens nettolåneskuld att från 2025 att öka med fem miljarder kronor och 2032 uppgå till omkring tolv miljarder kronor, allt annat lika.

Den långsiktiga ekonomiska utvecklingen är också i stor grad avhängig befolkningsutvecklingen vilken påverkar såväl skatteintäkter som utjämningsystem samt omfattningen av den kommunala verksamheten.

Redogörelse för ekonomi under budgetåret i de kommunala koncernbolagen

Den nya kommunallagen som gäller från januari 2024 anger att kommunen i sin budget ska lämna en redogörelse för ekonomin under budgetåret i de kommunala koncernföretagen. Koncernen Karlstads kommun består av Karlstads kommun, Koncernen Karlstads stadshus AB samt helägda och delägda bolag, stiftelser och förbund. Karlstads kommuns möjligheter till ägarstyrning och inflytande varierar utifrån kommunens ägarandel. Karlstads kommun styr ytterst sina bolag via bolagsordningar och ägardirektiv. Bolagen inom koncernen Karlstads Stadshus AB styrs också av bland annat den strategiska planen och resultatkrav som beslutas av moderbolaget Karlstads Stadshus AB. Resultatkraven fastställs under hösten och gäller för de tre kommande åren. Resultatkraven ligger sedan till grund för respektive bolags budget för det kommande räkenskapsåret. I allt väsentligt bedömer kommunledningskontoret att bolagen kommer att uppnå sina resultatkrav för 2025. Budgetarna för de enskilda bolagen och

koncernen Karlstads stadshus AB blir sedan en del i koncernen Karlstads kommuns sammanställda budget (koncernbudgeten) som slutligen fastställs av kommunfullmäktige i mars för innevarande år.

SÅ STYRS KARLSTADS KOMMUN - STYRMODELL

Vår styrmodell beskriver hur verksamheten i kommunkoncernen Karlstads kommun leds och styrs, det vill säga, hur styrningen hänger samman i en helhet. Syftet med styrmodellen är att se till att den politiska viljeinriktningen får genomslag i verksamheterna, att hållbarhetsarbetet utvecklas, att skattepengarna hanteras på bästa tänkbara sätt, att visionen och målen uppnås och att vi har en god ekonomisk hushållning av våra resurser.

Styrningen utgår från ett tillitsbaserat förhållningssätt som syftar till att skapa organisatoriska förutsättningar och handlingsutrymme för att skapa värde för Karlstadsborna. Tillitsbaserad styrning betyder att vi tar tillvara medarbetarnas och Karlstadsbornas förmågor och engagemang, för att skapa bättre kvalitet i service och tjänster. Alla ska aktivt verka för att stimulera samverkan och helhetsperspektiv och bygga tillitsfulla relationer.

I grunden handlar det om att vi ska kunna ge ännu bättre service till Karlstadsborna, företagare, besökare och framtida Karlstadsbor. Ett fungerande system för styrningen som är väl känt är vår plattform som vi utgår från när vi på ett kreativt sätt utmanar och omprövar våra arbetssätt. Styrmodellen skapar förutsättningar för gemensam utveckling i form av ständiga förbättringar och innovationer, som kommer till nytta för de som använder kommunens tjänster. Styrmodellen består av vision, strategisk plan med budget och hållbarhetsdimensionerna, värdegrund, och styrande dokument. Styrmodellen omfattar det kommunala uppdraget och den politiska viljeinriktningen som finns för verksamheterna.

Nedan följer en kortfattad beskrivning av styrmodellens olika delar.

VISION

Karlstads kommuns vision "Ett bättre liv i solstaden" är vår gemensamma bild av i vilken riktning vår kommun ska utvecklas. Karlstad ska vara en attraktiv kommun där människor väljer att leva, verka, bo och utvecklas. Ett bättre liv i solstaden syftar till att livet ska vara bättre i Karlstad oavsett i vilket skede i livet man befinner sig och det handlar om alla slags liv; näringsliv, arbetsliv, studentliv, familjeliv,

nöjesliv, friluftsliv, pensionärsliv, stadsliv och lantliv. Vi vill att livet i Karlstad ska vara bättre än på andra platser och vi ska utgå från vad människor behöver för att kunna ha ett bra liv när vi planerar vår verksamhet. Vem du än är, i alla livets skeenden, så ska Karlstads kommun jobba för att du har det bättre här.

HUR ANVÄNDER VI STYRMODELLEN FÖR ATT SKAPA ETT BÄTTRE LIV I SOLSTADEN FÖR KARLSTADSBORNA?

Ett samhälle med komplexa samhällsutmaningar ställer höga krav på vår förmåga till förnyelse och omställning. Det för att vi ska kunna fortsätta erbjuda en attraktiv välfärd med väl utformade tjänster till Karlstadsborna. Att ständigt utveckla våra arbetssätt och att öka vår innovationsförmåga är centralt för att möta utmaningarna.

Det handlar om att utveckla vår förmåga att verka i förändring, att snabbt kunna agera på omvärldens behov och förväntningar och att omsätta det i nya eller förbättrade lösningar som skapar värde för de vi är till för. För att lyckas med det behöver vi parallellt arbeta med att stärka och utveckla vår struktur, kultur och förmåga kopplat till styrmodellen.

Det handlar mycket om hur vi organiserar, leder och samverkar inom och mellan våra samverkansområden. Genom ett tillitsbaserat ledarskap kan vi främja innovation och omställning. I utveckling av våra förmågor ligger också ett kontinuerligt behov av ökad kunskap och dra nytta och lära av andra. När vi stöter på hinder och utmaningar behöver vi kunna adressera och möta dessa på ett konstruktivt och lösningsorienterat vis. Att förstå, mäta och utvärdera nytta och effekt som våra utvecklingsinitiativ eller andra insatser ger bidrar till nya insikter och lärande.

- Vi utvecklar våra förmågor och arbetar innovativt, målinriktat och systematiskt för en hållbar utveckling.
- Vi samverkar aktivt internationellt, nationellt, regionalt, med andra kommuner, andra offentliga aktörer, lärosäten, näringslivet och civilsamhället för att utveckla det hållbara samhället.
- Vi arbetar transparent och kommunicerar såväl internt som externt för att engagera medborgare och medarbetare.
- Vi arbetar med ständiga förbättringar och utvecklar hållbarhetsarbetet med hög kunskapsnivå.

VÄRDEGRUNDEN

Värdegrunden fungerar som en kompass för hur vi ska utföra vårt arbete. Den är hållbar över tid och är den naturliga utgångspunkten för de tjänster och den service som vi erbjuder medborgarna.

Värdegrunden är gemensam för alla verksamheter i kommunen och bidrar till att stärka koncernens arbete med att nå visionen. Kvalitet skapas i mötet mellan medarbetare och de vi är till för och kärnan i vår värdegrund är; Vi är till för Karlstadsborna.

För att åstadkomma ökad effektivitet och bättre leverans till Karlstadsborna behöver vi utveckla vår styrning och ledning utifrån ett tillitsperspektiv. Alla måste ta ett gemensamt ansvar för helheten och samverka över gränserna. Tillitsbaserad styrning och ledning handlar om att genom att använda alla medarbetares engagemang, kunskaper och erfarenheter på ett bättre sätt. För att det ska fungera är det tre hörnstenar som måste samspela: Styrning, organisering, samt kultur och ledarskap.

STRATEGISK PLAN

God ekonomisk hushållning¹ är en förutsättning för vår långsiktiga planering. Vår verksamhet och ekonomi ska vara i ett gott skick, både i ett kortare och längre perspektiv. För att säkerställa detta krävs att varje generation står för sina kostnader och att Karlstadsbornas skattepengar ska användas så effektivt som möjligt. All vår verksamhet ska bedrivas med god kvalitet som löpande förbättras.

De olika delarna i strategiska planen - målkedjan

Politisk viljeinriktning

Kommunfullmäktige uttrycker en politisk viljeinriktning för budgetperioden och beslutar om ett antal mål kopplat till samverkansområdena. Målen visar inom vilka prioriterade områden som kommunfullmäktige vill se en förflyttning och utveckling.

Samverkansområden och mål

Samverkansområdena visar hur vi valt att gruppera insatser som vi tillsammans utför för att uppnå den politiska viljeinriktningen och utveckla verksamheten vi ska leverera till Karlstadsborna. Vi utgår från lagstiftning, extern styrning, våra styrande dokument samt de mål som kommunfullmäktige beslutat om. Målen som kopplas till samverkansområdena följs upp med hjälp av indikatorer i delårsrapport och årsredovisning och måluppfyllelsen är en del vid bedömningen om kommunen uppnått God ekonomisk hushållning i verksamheten. Samverkansområdena löper horisontellt genom organisationen, och här samverkar nämnder och bolag med utgångspunkt i den ansvarsfördelning som regleras i reglementen och ägardirektiv. Hållbarhetsdimensioner som FN:s globala utvecklingsmål är sorterade i ska vara vägledande vid all utveckling och verksamhetsplanering.

Nämndernas och bolagens målbilder

Alla nämnder och styrelser utför sina grunduppdrag utifrån lagstiftning, reglementen, ägardirektiv, annan extern styrning samt kommunkoncernens egna styrande dokument. Förutom detta arbetar nämnder och styrelser utifrån kommunfullmäktiges mål kopplat till samverkansområdena samt utifrån nämndens/bolagets egna målbilder med tillhörande indikatorer.

¹ Enligt Kommunallagen ska varje kommun uttrycka vad God ekonomisk hushållning betyder för dem

STYRANDE DOKUMENT

Kommunens verksamheter styrs i grunden av svensk lagstiftning och EU-förordningar, men också av en rad styrande dokument som kommunen själv beslutat om. Dessa styrande dokument finns bland annat i form av reglementen, policys, riktlinjer, planer och handlingsplaner.

Bilden nedan visar hur dessa olika typer av dokument följer samma styrprinciper som styrmodellen i övrigt. Således visar innehållet i *planer* och *handlingsplaner* hur vi ska utveckla verksamheten framåt med utgångspunkt i den politiska viljeriktningen, medan *policys* och *riktlinjer* utgår från vår värdegrund och visar hur vi ska agera och förhålla oss då vi bedriver verksamheten.

VISION			
Organisering	Verksamhetsstyrning	Kvalitetsstyrning	Föreskrifter och avgifter
<p>"vem ansvarar för vad"</p> <ul style="list-style-type: none">• Reglementen• Bolagsordning• Delegeringsordning• Stadgar	<p>"vad vill vi uppnå"</p> <ul style="list-style-type: none">• Mål och budget• Plan• Handlingsplan• Översiktsplan• Ågardirektiv• Verksamhetsplan• Affärsplan	<p>"hur ska vi agera"</p> <ul style="list-style-type: none">• Policy• Riktlinje• Anvisning 	<p>För de som bor och verkar i kommunen</p> <ul style="list-style-type: none">• Lokala föreskrifter• Kommunala avgifter (taxor)

HÅLLBAR UTVECKLING

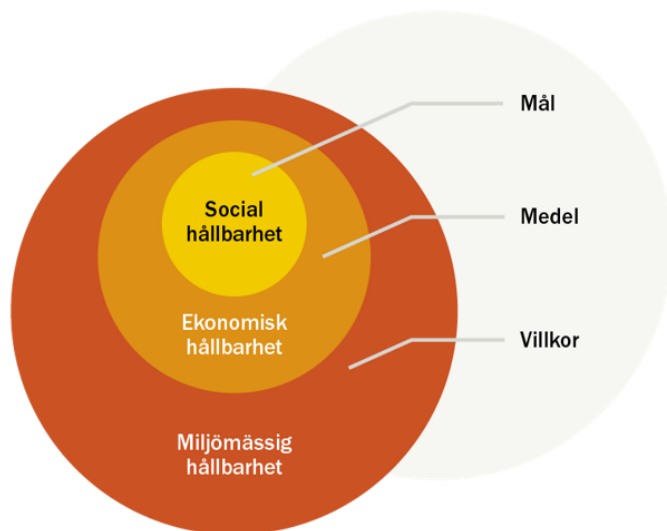
FN antog i september 2015 resolutionen ”Att förändra vår värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling”. Redan 2017 beslutade Karlstads kommun att arbeta utifrån Agenda 2030 och att den ska vara en del av vår styrmodell.

I ett hållbart Karlstad tillgodoses människors rättigheter och behov utan att kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov påverkas, i Karlstad såväl som i övriga världen. Genom FN:s Agenda 2030 har vi ett globalt verktyg och ett gemensamt språk som bygger på de tre dimensionerna av hållbarhet som tillsammans ska vägas samman vid all verksamhetsplanering och utveckling.

Kommunens hållbarhetsarbete ska vara långsiktigt och bidra till en hållbar utveckling för de som lever, verkar, bor och besöker Karlstad idag och imorgon. Genom att arbeta med medborgardialog, inkludering, innovation och digitalisering utvecklar vi nya arbetssätt och tjänster för ökad kvalitet. Vi arbetar genom lokala, regionala, nationella och internationella samarbeten. Tillsammans skapar vi förutsättningarna för att nå våra långsiktiga mål och för att kunna hantera framtidsutmaningar och ökade krav på våra verksamheter.

DE TRE HÅLLBARHETSDIMENSIONERNA

Den sociala dimensionen är vårt långsiktiga mål för samhället, den ekonomiska dimensionen är hur vi skapar och använder resurser för att uppnå detta, och den miljömässiga dimensionen sätter gränser för och är den fysiska förutsättningen för liv och samhälle.

Vad betyder hållbarhetsdimensionerna för oss?

En förutsättning för att vi ska arbeta åt samma håll när vi arbetar med olika hållbarhetsfrågor är att vi har en gemensam syn på vad de olika dimensionerna är och vad de betyder för oss. Ytterligare en förutsättning är att vi förstår att de tre dimensionerna förhåller sig till varandra, att vi måste väga samman alla tre i vår verksamhet. Den fråga vi måste ställa oss är hur utveckling av verksamheten påverkar människan, miljön och ekonomin?

FN:s globala mål för hållbar utveckling omfattar 17 mål som symboliseras av ikonerna nedan. Till varje mål finns tillhörande delmål. Nedan följer en beskrivning av hållbarhetsdimensionerna och vilka områden som ingår samt vilka delmål i Agenda 2030 som de kopplar an till.

Social hållbarhet

Delmål i Agenda 2030 som ingår i begreppet social hållbarhet och är en del av vår verksamhet:

- 3.4² Främja psykisk hälsa och välbefinnande.
- 3.5 Förebygga och behandla drogmissbruk.
- 4 God utbildning för alla, med tillhörande delmål 4:1-4:7.
- 5.1 Avskaffa alla former av diskriminering.
- 5.2 Avskaffa alla former av våld mot alla kvinnor och flickor i det offentliga och privata rummet, inklusive människohandel, sexuellt utnyttjande och andra typer av exploatering.
- 5.5 Säkerställ fullt deltagande för kvinnor fullt i ledarskap och beslutsfattande.
- 11.1 Säkerställa tillgång till säkra, ekonomiskt överkomliga bostäder.
- 11.2 Tillgängliggör hållbara transportsystem för alla.
- 16.1 Avsevärt minska alla former av våld och dödligt våld överallt.
- 16.2 Eliminera övergrepp och alla former av våld mot barn

Social hållbarhet med människan i centrum

Karlstad ska vara en långsiktig, socialt hållbar kommun, en omtänksam kommun där alla människor känner sig trygga och välkomna. För oss i Karlstad handlar det därför om att arbeta för ett demokratiskt, jämlikt och jämställt samhälle som präglas av hög tolerans och där människors lika värde står i centrum. Alla ska kunna leva ett gott liv med god hälsa i trygga och säkra livsmiljöer. Människor ska kunna känna tillit och förtroende till varandra och vara delaktiga och inkluderade i samhällsutvecklingen.

Ett helhetsperspektiv i arbetet med social hållbarhet på lokal nivå är av stor betydelse. Det kräver bred samverkan mellan aktörer på alla nivåer, där dialog och samråd med civilsamhället och föreningslivet är både givna och nödvändiga för att gemensamt kunna möta framtida samhällsutmaningar.

Karlstad bör i sitt arbete med social hållbarhet sträva efter områden där möten mellan människor möjliggörs. Ett grundantagande är att om människor möts skapas tillit och förtroende och att detta är centralt för välbefinnande. Därför är den starka tilliten i Karlstad en viktig utgångspunkt. Tilliten skapar

² Siffrorna anger vilket delmål i Agenda 2030 som det handlar om.

gemenskap och trygghet – men tilliten är också grunden till innovation och nytänkande. Samtliga samverkansområden ska främja sociala innovationer och medskapande mellan offentlig sektor, civilsamhälle, näringsliv, forskarsamhälle och alla andra som bor och verkar i Karlstad.

Ekonomisk hållbarhet

Delmål i Agenda 2030 som ingår i begreppet ekonomisk hållbarhet och är en del av vår verksamhet:

- 8.3 Främja politik för nya arbetstillfällen och ökad företagsamhet.
- 8.4 Förbättra resurseffektiviteten i konsumtion och produktion.
- 8.5 Främja sysselsättning för alla.
- 8.9 Främja gynnsam och hållbar turism.
- 12.4 Ansvarsfull hantering av kemikalier och avfall.
- 12.5 Minska mängden avfall genom åtgärder för att förebygga, minska, återanvända och återvinna avfall.
- 12.7 Främja hållbara metoder för offentlig upphandling.
- 12.8 Öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar.

Effektiv resursanvändning som bygger på nya sätt att producera och konsumera

Ekonomisk hållbarhet handlar om en ekonomi som är långsiktigt hållbar, och som stärker förutsättningarna att nå andra hållbarhetsmål. Detta innefattar bland annat att resurser används på ett smart och effektivt sätt och växer över tid, att våra invånare har goda arbets- och livsvillkor, att våra företag är konkurrenskraftiga, och att våra investeringar är lönsamma även när externa effekter har räknats in. Ekonomisk hållbarhet handlar även om att minska risken för mutor och korruption, som riskerar att leda till lägre konkurrens och högre kostnader.

Hur vi arbetar i Karlstad med ekonomisk hållbarhet

Karlstads kommuns verksamhet och ekonomi ska vara i gott skick både i ett kortare och längre perspektiv. Det förutsätter en långsiktig planering, en god uppföljning och analys av verksamheten. När vi upphandlar gynnar vi konkurrens och företag med goda arbetsvillkor, och vi stöder den gröna tillväxten i regionen genom inköp av varor och tjänster som minimerar resursåtgång. Vi öppnar vår verksamhet för samverkan med forskning och näringsliv, och agerar testbädd och innovationspartner i utvecklingen av nya, hållbara produkter och tjänster.

Miljömässig hållbarhet

Delmål i Agenda 2030 som ingår i begreppet miljömässig hållbarhet och är en del av vår verksamhet:

- 6.1 Säkert dricksvatten för alla.
- 6.3 Förbättra vattenkvaliteten och avloppsrening samt öka återanvändning.
- 6.4 Effektivisera vattenanvändning och säker vattenförsörjning.
- 6.6. Skydda och återställ vattenrelaterade ekosystem.

- 7.2 Öka andelen förnybar energi i världen.
- 7.3 Fördubbla den globala förbättringstakten av energieffektivitet.
- 11.2 Tillgängliggör hållbara transportsystem för alla.
- 11.5 Mildra de negativa effekterna av naturkatastrofer.
- 11.6 Minska städernas miljöpåverkan.
- 11.7 Skapa säkra och inkluderande grönområden för alla.
- 13.1 Stärk motståndskraften och anpassningsförmågan till klimatrelaterade katastrofer.
- 13.2 Integrera åtgärder mot klimatförändringar i politik och planering.
- 13.3 Öka kunskap och kapacitet för att hantera klimatförändringar.
- 15.1 Bevara, restaurera och säkerställ hållbart nyttjande av ekosystem på land och i sötvatten.
- 15.5 Skydda den biologiska mångfalden och naturliga livsmiljöer.
- 15.8 Förhindra invasiva främmande arter i land- och vattenekosystem.

Miljömässig hållbarhet – förutsättningar för liv och samhälle

Miljömässig hållbarhet innebär att vi värnar om klimatet, den biologiska mångfalden, vattnet och luften, samt att vi har en hälsosam livsmiljö så att vi kan leva ett gott liv i Karlstad. Här finns närproduktion och småskalighet, smarta klimatanpassningar samt hållbara miljö- och energisatsningar. Karlstad är en expansiv kommun och i takt med att befolkningmängden ökar ställs det krav på att planering och förvaltning sker utifrån ett miljömässigt hållbart perspektiv. Vårt miljöarbete präglas därför av långsiktighet, helhetssyn och kreativitet. Med smarta och resurseffektiva lösningar kan vi skapa förutsättningar för långsiktig tillväxt genom konkurrensfördelar för företag, minskade kostnader och nya jobb.

För att uppnå miljömässig hållbarhet behöver vi minska transporternas miljöpåverkan och gå över till fossilfria alternativ. Vi måste också förändra våra konsumtions- och produktionsmönster så att de blir mer cirkulära och resurseffektiva. Vi behöver då långsiktiga livscykelperspektiv där klimatpåverkan värderas i våra beslutsunderlag när investeringar och inköp sker. Dessutom behöver vi bli mer energieffektiva och övergå till förnybar energi, begränsa spridningen av skadliga ämnen och värna vår vackra och värdefulla natur.

Att ställa om till ett klimatsmart och fossilfritt samhälle och hejda förlusten av biologisk mångfald är en av de största utmaningarna vi har framför oss. Nuvarande takt vad gäller att minska utsläppen är inte tillräcklig, utan vi måste öka takten för att mildra allvarliga konsekvenser för vår ekonomi, hälsa och säkerhet. Den biologiska mångfalden är viktig i sammanhanget eftersom artrika och välfungerande ekosystem har en bättre förmåga att stå emot de störningar som uppkommer till följd av klimatförändringarna.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

God ekonomisk hushållning är en förutsättning och restriktion för vår långsiktiga planering. Vår verksamhet och ekonomi ska vara i ett gott skick både i ett kortare och längre perspektiv, vilket förutsätter ett långsiktigt tänkande. För att säkerställa detta krävs att varje generation står för sina kostnader och att medborgarnas skattepengar används så effektivt som möjligt. All vår verksamhet ska bedrivas med god kvalitet som ständigt förbättras och kvalitetsperspektivet ska genomsyra allt vi gör.

God ekonomisk hushållning konkretiseras genom kommunfullmäktiges beslut om mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning i Karlstads kommun.

Kommunens finansiella mål

För att följa upp det ekonomiska perspektivet har kommunen ett resultatmål och ett soliditetsmål. Resultatmålet innebär att vi ska redovisa ett positivt resultat som över en femårsperiod minst motsvarar tre procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag för samma period. Det andra målet innebär att soliditeten, inklusive ansvarsförbindelsen för pensioner intjänade för 1998, ska bibehållas.

Kommunens verksamhetsmål

Kommunens verksamhetsperspektiv följs upp genom den strategiska planens. Den strategiska planen består av tre samverkansområden med nio tillhörande mål samt ett mål för styrande och stödjande verksamheter. Måluppfyllelse mäts med ett antal indikatorer kopplade till målen.

Kvalitetsarbete och utveckling

Kommunens kvalitetsarbete skapar en kontinuerlig utveckling genom ständiga förbättringar och förnyelse vilket bidrar till att göra verksamheten bättre och att våra resurser används på bästa sätt. Kvalitetsarbetet stödjer genomförandet av vårt grunduppdrag och ser till att vi håller rätt kvalitet i den dagliga verksamheten över tid medan den strategiska planen hjälper oss att lyfta blicken och skapa förändring på längre sikt.

Bedömning av god ekonomisk hushållning

Riktlinjerna för god ekonomisk hushållning anger att avstämningen av de finansiella målen ska göras i samband med hantering av budget, reviderad budget, delårsrapport och årsredovisning. I samband med delårsrapport och årsredovisning följs också verksamhetsperspektivet upp genom de mål som kommunfullmäktige beslutat om i den strategiska planen. Om kommunkoncernen rör sig i riktning mot strategiska planens mål och samtidigt har en ordnad ekonomi, då har vi en god ekonomisk hushållning i vår verksamhet.

Beskrivning av budgetprocessen

Budgetprocessen startar i november då de ekonomiska förutsättningarna i form av skatteintäkter, pensioner, finansiella poster med mera uppdateras. Budgetramarna för barn- och ungdomsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, vård- och omsorgsnämnden och teknik- och fastighetsnämnden justeras utifrån demografi (förändringar i antal förskolebarn, antal elever samt antal äldre i olika åldersintervall) och kapitaltjänst. Efter detta görs en avstämning mot kommunens finansiella mål och utrymmet för kompensation för pris- och löneökningar räknas fram. I december fastställer kommunstyrelsen utkast till ramor som sedan skickas ut till nämnderna. Kommunledningsutskottet beslutar i januari om anvisningar och budgetförutsättningar som sedan skickas ut till nämnderna för yttrande. I april lämnar nämnderna sina budgetsyttranden där de bland annat beskriver hur de ska bidra till målen i strategisk planen, vilken verksamhet de kan bedriva inom de föreslagna ramarna samt vilka ytterligare behov de har. Kommunledningskontoret sammanställer och analyserar nämndernas förslag och de ekonomiska förutsättningarna uppdateras enligt nya prognoser. Under maj sker en politisk behandling i kommunledningsutskottet. Kommunstyrelsen lämnar sitt förslag till strategisk plan och budget i början av juni och kommunfullmäktige tar sedan beslut om strategisk plan och budget i mitten av juni. Under ett valår beslutas budgeten av det nyvalda kommunfullmäktige i december.

Efter kommunfullmäktiges beslut arbetar nämnderna med internbudget och verksamhetsplanering inför kommande år.

Beskrivning av uppföljningsprocessen

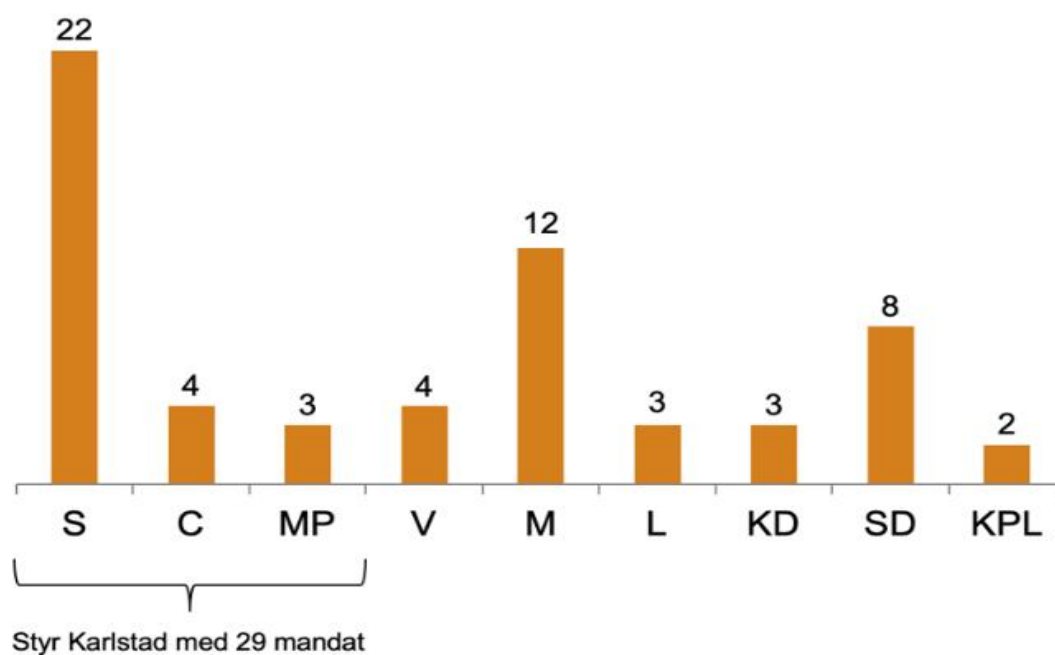
Kommunkoncernens verksamhetsmässiga- och ekonomiska utfall presenteras samlat till kommunfullmäktige tre gånger per år. Efter april månad presenteras en uppföljning med helårsprognos som främst fokuserar på förväntade avvikelser mot de planer som finns. Efter augusti upprättas en delårsrapport som förutom att redovisa ekonomiskt utfall och arbetet inom strategisk plan även innehåller en prognos över utfallet vid årets slut. Efter årets slut upprättas en årsredovisning där det görs en uppföljning av fastställda mål samt en analys av det ekonomiska resultatet på kort och lång sikt.

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen kan också besluta om särskilda verksamhets- och ekonomiuppföljningar för en eller flera nämnder eller styrelser. De helägda bolagens styrelser är på samma vis som kommunens nämnder skyldiga att rapportera avvikelser till moderbolaget. Styrningen av bolagen regleras närmare i kommunens företagspolicy, bolagsordningar och ägardirektiv. Nämnderna och styrelserna har rätt att, inom ramarna för dessa riktlinjer och de beslut som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen fattar utifrån dessa, själva lägga upp hur det interna ekonomi- och verksamhetsstyrningsarbetet ska organiseras.

Mandatfördelning

Karlstads kommunfullmäktige har 61 folkvalda ledamöter som är fördelade på de olika partierna. Styret består av Socialdemokraterna med 22 mandat, Centerpartiet med fyra mandat och Miljöpartiet med tre mandat. Tillsammans har styret 29 mandat.

Övriga partier i kommunfullmäktige är Moderaterna med tolv mandat, Sverigedemokraterna med åtta mandat, Vänsterpartiet med fyra mandat, Liberalerna med tre mandat, Kristdemokraterna med tre mandat och Karlstads Livskvalitet med två mandat.

Kommunkoncernen Karlstads kommun

Kommunkoncernen Karlstads kommun består, förutom av kommunen, av kommunens bolag, stiftelser och kommunalförbund. Kommunen äger, genom Karlstads Stadshus AB, sina helägda bolag, inklusive Karlstad Airport som ägs till 95 procent. Karlstads Stadshus AB bildar tillsammans med dessa dotterbolag en bolagskoncern.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

